

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Το περιοδικό του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης | Τεύχος: 294 | Μάρτιος 2017

19TH THESSALONIKI
DOCUMENTARY FESTIVAL

MEMORY HISTORY

HOUSTON,
WE HAVE
A PROBLEM

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

doc animation- από την Περσία στο Όστιν του Τέξας

Το πρώτο κινούμενο σχέδιο του κινηματογράφου ήταν ένα ντοκιμαντέρ για μια κατοικία που παρουσιάστηκε πριν από 5000 χρόνια. Όσο κι αν ακούγεται ιστορικά ασύμβατη αυτή η ιστορία, είναι... σχεδόν αληθινή. Η ανάγκη για αποτύπωση της πραγματικότητας είναι πανάρχαιη, μπορεί να γίνει και χωρίς κάμερα και να επιτευχθεί ακόμη και «εκ των υστέρων», αφού το μεγάλο στοίχημά του ντοκιμαντέρ δεν είναι η απλή αποτύπωση ενός αληθινού συμβάντος, αλλά ο ουσιαστικός σχολιασμός του.

Στην Περσία λοιπόν της 3ης χιλιετίας π. Χ. κάποιος καλλιτέχνης ζωγράφισε σε ένα κεραμικό αγγείο πέντε εικόνες μιας κατοικίας, η οποία πλησιάζει ένα δέντρο, πηδάει και τρώει λίγα φύλλα.

Δεν είχε σημασία για αυτόν να μας δείξει την αληθινή κατοικία, αλλά να σχολιάσει την αληθινή της προσπάθεια για επιβίωση. Αν απλώσουμε τις εικόνες αυτού του αγγείου σε μια ευθεία θα δούμε το story board του πρώτου αυτού «ντοκιμαντέρ» της Ιστορίας.

Σήμερα στο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης θα δούμε δύο απρόβλεπτα ντοκιμαντέρ με κινούμενα σχέδια, τα οποία ακολουθούν, κατά κάποιο τρόπο, την τεχνική του αρχαίου ντοκιμαντερίστα.

Το «Ένα νόθο παιδί» μιλάει για τα ανεπιθύμητα παιδιά της καθωσπρέπει σουηδικής κοινωνίας του 1900 με κινούμενες εικόνες ζωγραφισμένες στο χέρι.

Editorial / Του Ορέστη Ανδρεαδάκη

Το «Tower» ζωντανεύει την τραγική ιστορία της δολοφονίας 16 φοιτητών του Πανεπιστημίου του Όστιν του Τέξας από ένα ελεύθερο σκοπευτή το 1966, συνδυάζοντας αρχαικό υλικό με ροτσκοπικό animation.

Η πραγματικότητα ζωγραφίζεται «εκ των υστέρων» και παρουσιάζεται με τον ίδιο τρόπο που την παρουσίασε και ο καλλιτέχνης του αρχαίου αγγείου- δίνοντας δηλαδή τον πρώτο λόγο στον σχολιασμό της αλήθειας. Αυτό είναι το ντοκιμαντέρ που αγαπάμε. Ελπίζω να το αγαπήσετε κι εσείς.

lights on

9 Chatzopoulou str. & 6 Ioannou Theologou
11524, Nea Filothei, Athens, Greece
tel. +30 210 3678500, fax. +30 210 3648269
info@gfc.gr

www.gfc.gr

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

07.03.2017

ISSN: 2529-1823

Το περιοδικό του Φεστιβάλ
Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Ειδική έκδοση για το 19ο Φεστιβάλ
Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης

Διευθυντής Έκδοσης:
Ορέστης Ανδρεαδάκης
Αρχισυντάκτρια:
Δήμητρα Νικολοπούλου

Σύνταξη:
Γιώργος Κρασσακόπουλος, Αλεξάνδρα Κόλια,
Ελένη Ανδρουτσόπουλου, Βασίλης Τερζόπουλος,
Πάννης Παλαβός, Πάννης Σμοίλης

Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν:
Φρεντερίκ Μπινό, Θωμάς Λιναράς

Σχεδιασμός εντύπου:
meandyou communication design
Φωτογράφος: Βασίλης Βερβερίδης (MOTIONTEAM)
Εκτύπωση: GRAFIMA
Υπεύθυνη σύμφωνα με το νόμο:
Ελίζ Ζαλαντό

ΛΑΙΒΑΧΗ

ΠΡΟΚΛΗΣΗ

ΠΟΛΛΩΝ

ΝΤΕΣΙΜΠΕΛ

Οι Laibach

Οι Laibach δεν είναι μια συνηθισμένη μπάντα

Έχουν παίξει ως κομπάρσοι στο Full Metal Jacket του Στάνλεϊ Κιούμπρικ, έχουν κατηγορηθεί ως φιλο-ναζί και για χρόνια είχαν απαγορευτεί στην πατρίδα τους, την πρώην Γιουγκοσλαβία. Το 2015 έγιναν το πρώτο ξένο ροκ συγκρότημα που έπαιξε ζωντανά στην Βόρεια Κορέα. Το ντοκιμαντέρ «Liberation Day» κατέγραψε αυτή την απίστευτη περιπέτεια.

/ Της Αλεξάνδρας Κόλια

Εδώ και 36 χρόνια οι Σλοβένοι Laibach παίζουν με τη φωτιά. Η επίσκεψή τους στη Βόρεια Κορέα, στο ντοκιμαντέρ Ημέρα απελευθέρωσης αφηγείται μια απίστευτη, τραγελαφική περιπέτεια. Όπως λένε και οι ίδιοι «κάθε τέχνη υποκύπτει στην πολιτική παραπλάνηση, εκτός από εκείνη που μιλά την ίδια παραπλανητική γλώσσα».

Έχουν ιδρύσει εικονικό κράτος με δικό του νόμισμα, διαβατήριο και σημαία (NSK/Neue Slowenische Kunst = Νέα Σλοβενική Τέχνη). Έχουν δεχτεί μήνυση από την καθολική οργάνωση Opus Dei επειδή χρησιμοποίησαν το όνομά της στον ομότιτλο δίσκο τους το 1987. Έχουν χρησιμοποιήσει στρατιωτικές χειροβομβίδες αντί καπνού σε live τους.

Έχουν παίξει ως κομπάρσοι στο Full Metal Jacket του Στάνλεϊ Κιούμπρικ. Για χρόνια είχαν απαγορευτεί στην πατρίδα τους, την πρώην Γιουγκοσλαβία. Και το 2015 έγιναν το πρώτο ξένο ροκ συγκρότημα που έπαιξε ζωντανά στην Βόρεια Κορέα. Οι Laibach δεν είναι μια συνηθισμένη μπάντα.

Το σλοβένικο avant-garde συγκρότημα –ή πιο κυριολεκτικά performance art κολλεκτίβα– δεν φοβήθηκε ποτέ να κάνει πράγματα που άλλοι δεν θα έκαναν.

Οι Laibach (η Λιουμπλιάνα, στα γερμανικά) από πάντα αγαπούσαν την πρόκληση, ήδη από τη γέννησή τους το 1980, λίγο μετά το θάνατο του Τίτο. Από τότε εμφανίζονται στη σκηνή

με στρατιωτικές στολές, αντλούν υλικό από σύμβολα και ιδέες του κομμουνισμού και του φασισμού, πλάσσουν ένα επιτηδευμένο κιτς που είναι παρεξηγησιμο μέχρι αηδίας. Προκαλούν, διχάζουν, εξοργίζουν κάποιες φορές. Αντιμετωπίζουν τα πάντα με μαύρο χιούμορ και παρωδούν ακραία τον απολυταρχισμό, τον κάνουν θρύψαλα. Σε όσους τους κατηγορούν για ναζιστικές διαθέσεις, απαντούν: ««Είμαστε φασίστες όσο και ο Χίτλερ ήταν ζωγράφος».

Οι Laibach είναι οι κυρίαρχοι προβοκάτορες της industrial σκηνής, όπου «πατούν» μουσικά, ωστόσο το ιδιαίτερο στυλ τους –κορνέτες, martial ρυθμοί, βαρύτονος frontman– δεν μπαίνει σε κατηγορίες. Στην πορεία τους, έχουν κατά καιρούς εμπνευστεί, μεταξύ άλλων, από τα λόγια πολιτικών ηγετών, όπως ο Ουίνστον Τσόρτσιλ, από την κλασική μουσική –βλέπε Μπαχ–, αλλά και από την ποπ κουλτούρα που επίσης αποδομούν με το δικό τους τρόπο. Οι διασκευές τους σε κομμάτια όπως τα Life is Life Final και Countdown, τα οποία έχουν μεταμορφώσει σε πομπώδη στρατιωτικά εμβατήρια, είναι πραγματικά απολαυστικές. Όπως είναι και οι διασκευές τους γενικότερα, που είναι πολλές και περιλαμβάνουν, ανάμεσα σε άλλα, και πασίγνωστα κομμάτια των Rolling Stones, Beatles και Queen.

Όταν λοιπόν οι Laibach παίρνουν το πράσινο φως για να δώσουν μια συναυλία στη Βόρεια Κορέα, ξεκινά ένα ιστορικό παράδοξο ή αλλιώς «το πιο συναρπαστικό πολιτιστικό, ιδεολογικό και πολιτικό γεγονός του 21ου αιώνα», όπως

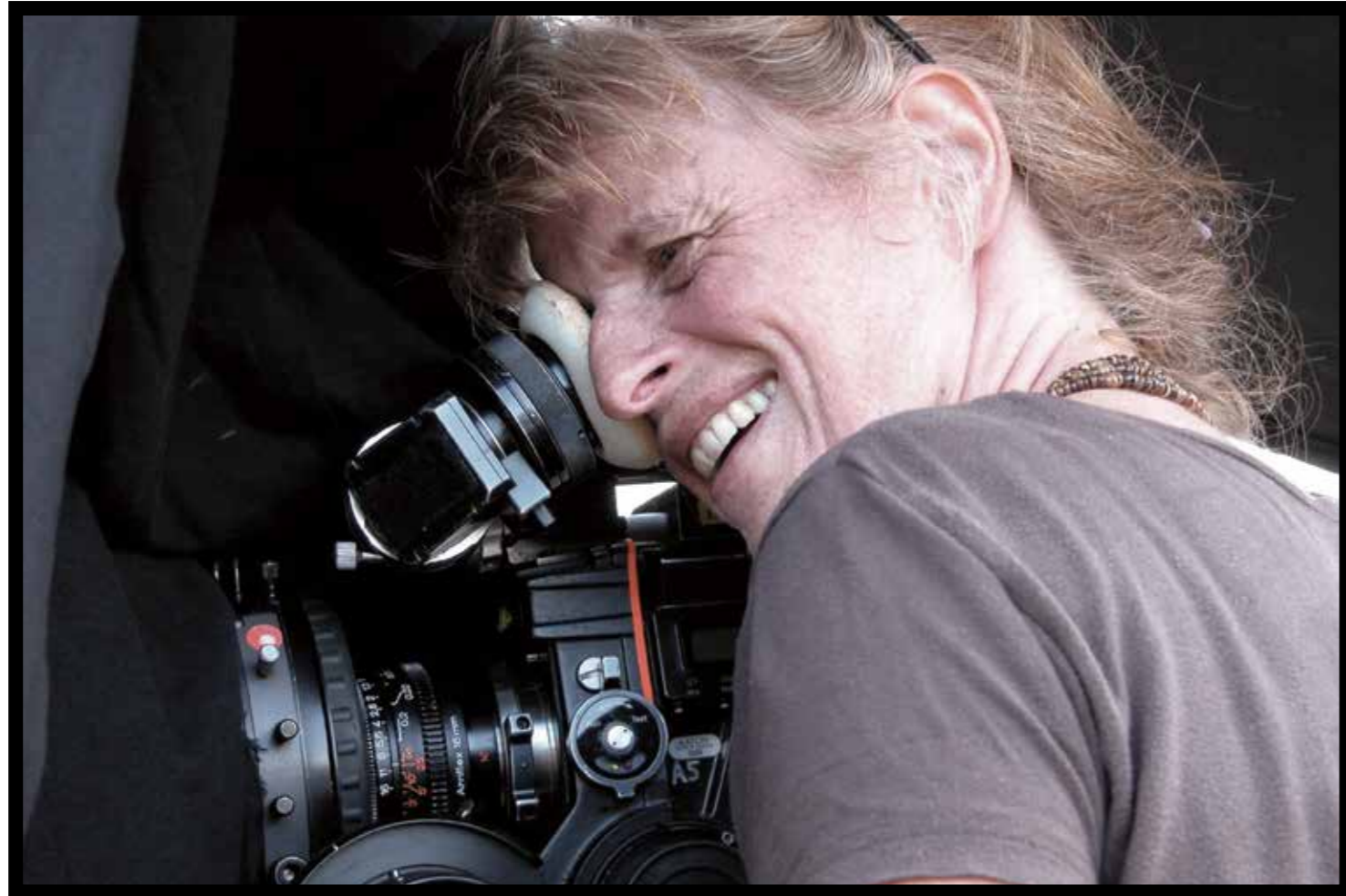
το έθεσε ο φιλόσοφος Σλάβοι Ζίζεκ, φίλος του συγκροτήματος. Ο νορβηγός σκηνοθέτης Μόρτεν Τράβικ αναλαμβάνει το δύσκολο «προξενικό», με την κάμερα να γράφει. Η αντίστροφη μέτρηση για τη συναυλία ξεκινά. Έντονες πρόβες αλλά και απανωτή λογοκρισία, δυο κουλτούρες χωρίς κανένα σημείο επαφής και βεβαίως ένα κοινό που δεν έχει εκτεθεί ποτέ ξανά στο φαινόμενο Laibach. Όλα μαζί συνθέτουν μια τεράστια πρόκληση στην πρόκληση που ανέκαθεν έθετε η μπάντα. Και σαν να μην έφταναν αυτά, ξεκινά ένας παρανοϊκός «μουσικός» πόλεμος πολλών ντεσιμπέλ ανάμεσα στη Βόρεια και τη Νότια Κορέα: η τελευταία να ανταπαντά με προπαγάνδα, στήνοντας τεράστια ηχεία που παίζουν στη διαπασών κορεάτικη ποπ (!).

Πώς θα αναμετρηθούν οι Laibach με όλα τα παραπάνω; Και κυρίως, πώς θα τσακίσουν τον απολυταρχισμό στο «σπίτι» του; Η πρόκληση στην πρόκληση κορυφώνεται, με μπόλικο σαπένς και φυσικά μετά μουσικής, στο ντοκιμαντέρ Ημέρα απελευθέρωσης.

Η ώρα της συναυλίας πλησιάζει. Ο φακός παρατηρεί τους βορειοκορεάτες θεατές. Καθισμένοι στις βελούδινες καρέκλες του θεάτρου, νιώθουν άβολα. Ορισμένοι χαμοουρούνται, άλλοι χαμογελούν. Κάποιος κλείνει τα αυτιά του.

Πάνω στη σκηνή, οι Laibach κλείνουν το μάτι στο κοινό και κάνουν αυτό που ξέρουν καλά τόσα χρόνια... «Come to us, do not fight against us, resistance is futile, we are Laibach» (Resistance is Futile).

/ Συνέντευξη στον Πύργο Κρασσακόπουλο

Κλερ Σιμόν

ΣΤΟ «ΝΑΟ» ΤΟΥ ΣΙΝΕΜΑ

Σπουδαία σκηνοθέτις με μια ματιά πάντα ανθρωποκεντρική, η Κλερ Σιμόν στρέφει την κάμερά της στην τελευταία της ταινία «Η αποφοίτηση», σε μια διαδικασία. Αυτή, της εισαγωγής των υποψηφίων στην πιο διάσημη σχολή κινηματογράφου της Γαλλίας La Femis του Παρισιού, όπου τα κριτήρια επιλογής συνοψίζονται στο εξής: «Όλοι είναι ίσοι, αλλά περνάει μόνο ο καλύτερος.» 1250 υποψήφιοι για 60 θέσεις, να μια αληθινά συναρπαστική αφορμή για ένα ντοκιμαντέρ.

Είστε ανάμεσα στους ανθρώπους που «διδάσκουν» στην La Femis, οπότε ξέρετε εκ των έσω τους μηχανισμούς της. Κάνοντας αυτή την ταινία σας έκανε ίσως να δείτε την σχολή με μια διαφορετική ματιά.

Ναι, με βοήθησε να πάρω μια απόσταση, να κάνω ένα σκίτσο, ένα πορτρέτο της διαδικασίας εισαγωγής στην σχολή. Όταν είσαι κομμάτι της, μπορείς να βρεις στιγμές που σε αγγίζουν, αλλά όταν κάνεις μια ταινία γι αυτή βλέπεις τα πράγματα από μια εντελώς διαφορετική σκοπιά. Και οφείλεις να αναρωτηθείς πως αυτή η ιστορία μπορεί να ενδιαφέρει περισσότερους ανθρώπους. Και πως μπορεί να αφηγηθείται κάτι που να έχει απήχηση σε όλους.

Οι εξετάσεις για την La Femis είναι πολύ ανταγωνιστικές αλλά από την άλλη μεριά είναι μια διαδικασία γεμάτη ελπίδα για τόσους

πολλούς ανθρώπους. Με κάποιο τρόπο μοιάζει με μια στιγμή πλούσια σε κινηματογραφικό σχεδόν «δράμα».

Ναι έχεις δίκιο, είναι ένα πολύ κλασικό σενάριο (το κυνήγι της δόξας κλπ), ένα σενάριο που όλοι έχουμε βιώσει κάποια στιγμή «ελπίζω να φτάσω ψηλά, ελπίζω να με επιλέξουν». Και η ελπίδα για την οποία μιλάς υπάρχει όντως και είναι πολύ ανυπόκριτη και συγκινητική. Με εκπλήσσει πάντα η ενέργεια κι η επιθυμία των νεαρών υποψηφίων. Και η αφοσίωση της επιτροπής οι οποίοι ίσως προβάλλουν τον εαυτό τους σε κάποιους από τους υποψήφιους, σαν να ήταν οι απόγονοί τους.

Πως ήταν να είστε ανάμεσα σε έναν τόσο μεγάλο αριθμό ανθρώπων που μοιράζονταν την ίδια φιλοδοξία; Και τι νομίζετε ότι σκεφτόντουσαν για εσάς και το φιλμ που κάνατε;

Κάθε σχολή που έχει μια τέτοια φήμη, είναι ούτως ή άλλως ένα πολύ ανταγωνιστικό περιβάλλον. Συνεχώς ένοιωθα ότι μπαίνω σε έναν ναό του σινεμά, με θεούς, αγίους και ιερείς... Λίγοι από αυτούς τους θεούς ή τους αγίους είναι ντοκιμαντερίστες, πράγμα που σου δίνει την ανωνυμία και τον χώρο να κάνεις την ταινία σου στην διαδικασία της επιλογής. Νομίζω ότι οι άνθρωποι που δέχτηκαν να εμφανιστούν στην ταινία μου ήταν τόσο πολύ βυθισμένοι σε αυτή την διαδικασία που ίσως

θεωρούσαν ότι το να αποτελέσουν μέρος του φιλμ ήταν κάτι εξίσου σημαντικό.

Καθώς υπάρχουν πολύ λίγες θέσεις για σπουδαστές στην σχολή, είναι σαφές ότι θα πρέπει να υπάρχει ένα σύστημα επιλογής, αλλά νομίζετε ότι αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος που θα μπορούσε να γίνει;

Νομίζω πως κάνουν ότι καλύτερο μπορούν. Μακάρι να μπορούσαν να βρουν ένα σύστημα που να επιτρέπει σε ακόμη περισσότερους ανθρώπους να συμμετάσχουν, ακόμη κι από αυτούς που δεν πιστεύουν ότι θα μπορούσαν καν να λάβουν μέρος στην διαδικασία επιλογής. Αλλά το αίσθημα της αδικίας που πολλοί μπορεί να νιώθουν προκύπτει ούτως ή άλλως από την αριθμητική σχέση των 1250 υποψηφίων και των 60 εισαχθέντων.

Πως δομήσατε την ταινία; Μέσα από έναν τόσο μεγάλο αριθμό υποψηφίων, πόσο εύκολο ήταν να διαλέξετε του «ήρωες» σας, τους «πρωταγωνιστές» σας;

Η ιδέα μου ήταν να κάνω την ίδια την διαδικασία πρωταγωνιστή, να προσπαθήσω να κάνω το πορτρέτο ενός συστήματος με ηθοποιούς και σκηνοθέτες, αλλά δίχως την ψυχολογική πλευρά ενός μόνο υποψηφίου ή ενός μέλους της επιτροπής. Η δομή του σεναρίου είναι ο ίδιος ο διαγωνισμός.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΖΑΚ ΛΟΝΤΟΝ ΣΤΟΝ ΜΠΙΛ ΜΟΡΙΣΟΝ: ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΝΤΟΣΟΝ ΣΙΤΙ

/ του Πάννη Παλαβού

Γνώρισα το έργο του Τζακ Λόντον σε ώριμη αναγνωστική ηλικία. Για κάποιον λόγο, θεωρούσα ότι επρόκειτο για συγγραφέα που είτε λογιζόταν ως πρόδρομος των μπίτνικ –ενός λογοτεχνικού ρεύματος που παρουσιάζει ενδιαφέρον μόνο όταν έχει κανείς ρηκή σχέση με την ανάγνωση– είτε απευθυνόταν σε εφήβους. Αυτή η δεύτερη παρεξήγηση ενισχυόταν από το γεγονός ότι έβλεπα μεγάλο μέρος του έργου του στα ράφια της νεανικής λογοτεχνίας. Ώσπου ένας φίλος, φανατικός των παλαιοβιβλιοπωλείων, μου χάρισε μια φθαρμένη έκδοση αγορασμένη για μισό ευρώ από το Μοναστηράκι. Ήταν μια ανθολογία αμερικανικών διηγημάτων που κυκλοφόρησε από τον Ίκαρο το 1953. Εκεί υπήρχε το διήγημα του Λόντον «Για μια φωτιά». Το διήγημα περιγράφει τον απεγνωσμένο αγώνα ενός χρυσοθήρα στο Κλοντάικ, ο οποίος ξεμένει στο χιόνι μακριά από τους συντρόφους του πασχίζοντας να ανάψει φωτιά για να προστατευτεί από το ψύχος, ενώ η φύση βάζει τα δυνατά της για να τον ξεκάνει. Σε λίγες σελίδες ο Λόντον υφαίνει με άκρα οικονομία μια σχεδόν μεταφυσική ατμόσφαιρα, που αποτυπώνει την αρχαιτυπική πάλη του ανθρώπου με τη φύση με τρόπο που θυμίζει εμβληματικά έργα της αμερικανικής πεζογραφίας – τον Μόμπι Ντικ και τον Γέρο και τη θάλασσα. Μέσα σε δυο μήνες είχα διαβάσει σχεδόν ό,τι είχε γράψει ο Λόντον. Το εκτεταμένο έργο του ανοίγεται σε πολλές

κατευθύνσεις και πολλά γεωγραφικά μήκη και πλάτη, από την Αρκτική ως την ακατογράφητη τότε αμερικανική Δύση και τους τροπικούς. Τα αρτιότερα κείμενά του, όμως, αντλούν από τις εμπειρίες του ως επίδοξο χρυσοθήρα στις παρυφές του Ντόσον Σίτι κατά τον «Πυρετό του χρυσού», στο γύρισμα του 20ού αιώνα. Στα διηγήματα του λεγόμενου «Κύκλου του Κλοντάικ» παρελαύνει, με τη σκληρή και τρυφερή ματιά της μεγάλης λογοτεχνίας, μια συναρπαστική ανθρωπογεωγραφία, ένα πανόραμα της απληστίας, της αφέλειας και της μανίας για καταστροφή, αλλά και της αγάπης για ελευθερία, της εγκαρτέρησης και της αλληλεγγύης.

Παρότι διάβασα και ξαναδιάβασα τα διηγήματα του Λόντον για το Κλοντάικ, δεν μπήκα ποτέ στον κόπο να αναζητήσω περισσότερα στοιχεία για την εποχή και τη φρενίτιδα που κατέλαβε πρόσκαιρα δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους. Μάλλον θεώρησα ότι οι σκόρπιες εικόνες που λίγο πολύ ο καθένας μας διαθέτει αρκούσαν. Όπως αποδείχτηκε, ήταν μια ακόμα παρεξήγηση. Διότι παρακολουθώντας το Ντόσον Σίτι: παγωμένος χρόνος, το τελευταίο ντοκιμαντέρ του Μπιλ Μόρισον, μου αποκάλυφθηκε ένας εντυπωσιακός κόσμος που δεν υποψιαζόμουν καν.

Το ντοκιμαντέρ «Ντόσον Σίτι: παγωμένος χρόνος» του Μπιλ Μόρισον που προβάλλεται στο 19 ΦΦΘ είναι ένα εντυπωσιακό εγχείρημα που εξακτινώνεται σε πολλές κατευθύνσεις – ιστορία, ανθρωπολογία, οικονομία και πολιτική – παραμένοντας παράδοξως μια ομοιογενής και συναρπαστική πρόταση, σφύζοντας από αγάπη και πίστη στο σινεμά, με τον ίδιο τρόπο που το έργο του Λόντον σφύζει από ενσυναίσθηση για τα ανθρώπινα και πίστη στη δύναμη της λογοτεχνίας.

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Ηταινία του Μόρισον, κορυφαίου αμερικανού αβάν-γκαρντ σκηνοθέτη, ξεκινά από μια απρόσμενη ανακάλυψη. Το 1978, κατά τη διάρκεια οικοδομικών εργασιών στο Ντόσον Σίτι, βρέθηκαν οι μπομπίνες περίπου 500 ταινιών του βωβού κινηματογράφου. Οι ταινίες είχαν θαφτεί τη δεκαετία του '20 για λόγους ασφαλείας, καθώς το φιλμ της εποχής ήταν εξαιρετικά εύφλεκτο και τα ατυχήματα συχνά. Προστατευμένες από τη χαμηλή θερμοκρασία του εδάφους, οι μπομπίνες διατηρήθηκαν ανέπαφες. Αν σκεφτεί κανείς ότι το 80% των βωβών ταινιών έχει χαθεί –είτε γιατί τα φιλμ πήραν φωτιά είτε γιατί κατέληξαν στα σκουπίδια μετά την εμφάνιση του ομιλούντος κινηματογράφου–, αντιλαμβάνεται ότι το υλικό αυτό αποτελεί έναν ανεκτίμητο θησαυρό. Η «Συλλογή του Ντόσον Σίτι», όπως έγινε γνωστή, περιλαμβάνει κάθε είδους ταινίες, που προβάλλονταν στις αίθουσες της πόλης για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες ψυχαγωγίας των τυχοδιωκτών: πλάνα από την καθημερινότητα στο Ντόσον Σίτι, κωμικά σκετς, δράματα, επικάρα απ' όλο τον κόσμο, αλλά και ταινίες που γυρίζονταν για την τρέλα της χρυσοθηρίας χτίζοντας από νωρίς την κινηματογραφική μυθολογία του Κλοντάικ. Πρόσωπα και τοπία της λογοτεχνίας του Λόντον –ταλαίπωροι χρυσοθήρες με ανάγλυφη στο πρόσωπό τους τότε την ελπίδα και τότε τη διάψευση, έλκηθρα και σκυλιά, χιονισμένες λοφοσειρές, φτηνή διασκέδαση,

ταπεινωμένοι ιθαγενείς και μια αίσθηση συλλογικής παράκρουσης– ξεδιπλώνονται στις ασπρόμαυρες εικόνες της ταινίας.

Το Ντόσον Σίτι: παγωμένος χρόνος, όπως όλες οι ταινίες του Μόρισον, είναι μια ταινία τεκμηρίων, μια εικαστική συμφωνία που δομείται γύρω από το πρωτογενές υλικό. Οργανωμένα με χρονολογική σειρά, θραύσματα των ταινιών που σώθηκαν εξιστορούν τη ζωή στο Ντόσον Σίτι αλλά και τα πρώτα χρόνια του κινηματογράφου, αναδεικνύοντας την αλληλεπίδραση ανάμεσα στο νεότευκτο μέσο και την κοινωνική και πολιτική συνθήκη της εποχής. Είναι μια ταινία για το Κλοντάικ όπως το γνωρίζουμε από τον Λόντον και ταυτόχρονα μια ταινία για τον μεγάλο κόσμο στην εσχατιά του οποίου βρισκόταν η πόλη, και για το ίδιο το σινεμά, δοσμένη με γλώσσα που επιστρέφει στις απαρχές του μέσου: ασπρόμαυρες εικόνες, διάτιπλοι, μοντάζ και μια υποβλητική μουσική επένδυση, γραμμένη από τον συνθέτη Άλεξ Σόμερς, συνεργάτη και παραγωγό των Σίγκουρ Ρος.

Μυρμήγκια σε μια γαρίδα

Κρασί, σοκολάτα, ψωμί, μενού, ζωύφια, οινοπαραγωγή. Απ' την κουζίνα του NOMA, στις φυτείες κακάο στην Αφρική κι από τα αστέρια Michelin στην κοινωνική κουζίνα για αστέγους η ιστορία της τροφής (μας) γράφεται με πολλούς – ενίοτε παρανοϊκούς - τρόπους. Ανακαλύψτε τους στα ντοκιμαντέρ του νέου τμήματος του Φεστιβάλ Food vs Food.

Μαμούνια

/ Του Πάννη Σμοΐλη

ΚΡΑΣΙ

Το κρασί πάει μαζί με τις εύθυμες συντροφιάς, τα λουκούλλια γεύματα, τους φίλους που πίνουν λίγο παραπάνω και λύνεται η γλώσσα τους (αυξάνοντας κατ' ελάχιστον το ποσοστό ελικρίνειας στον κόσμο), τις συναισθηματικές στιγμές κάθε μορφής, ερωτικές ή άλλες, τις παθιασμένες εξομολογήσεις που γίνονται συνήθως στο ημίφως κι έχουν μάρτυρες διαλεχτούς. Το κρασί, με λίγα λόγια, είναι έμπιστος συνοδοιπόρος της ζωής, και -υπό προϋποθέσεις- θερμός υποστηρικτής της.

Υπάρχει, όμως, και μια άλλη όψη του κρασιού στον σύγχρονο κόσμο, μια όψη δυσάρεστη, σκοτεινή, φτιαγμένη από ιστορίες εκμετάλλευσης, αδικίας, καταπάτησης των εργασιακών και των ευρύτερων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία δεν επιδέχεται καμιά υμνητική πρόποση. Κι αυτό εδώ είναι το ντοκιμαντέρ που την φέρνει στο φως: «**Πικρά σταφύλια – Σκλαβιά στους αμπελώνες**».

FOOD VS FOOD

Ο Μάσιμο Μποτούρα στο Θέατρο της Ζωής του Πίτερ Σβάτεκ

ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Τρώμε ένα πλακάκι σοκολάτας, κι αμέσως διαχέεται σαρωτική η σεροτονίνη στον οργανισμό μας, η ουσία της χαράς, και να που η διάθεσή μας παίρνει τα πάνω της, κι είναι λογικό, επομένως, να την ποθούμε τόσο τη σοκολάτα, γιατί και κολασμένη γεύση διαθέτει, και ηδονή μας προσφέρει (υποκατάστατο του σεξ δεν τη λένε;), κι είναι -όπως το θέλει το κλισέ- μια απ' τις "αμαρτίες" εκείνες που μπορούμε να επιτρέψουμε στον εαυτό μας με ήσυχη συνείδηση.

Η μήπως όχι; Μήπως, τελικά, η κατανάλωση σοκολάτας δεν είναι μια αθώα αμαρτία όπως νομίζαμε, αλλά μας εμπλέκει σε μια ανήθικη διαδικασία καθυπόταξης και απάνθρωπης εκμετάλλευσης νεαρών ατόμων στην Αφρική, με την οποία δεν θα θέλαμε να έχουμε καμιά σχέση; Εσείς πώς θα αντιδρούσατε αν κάποιος σας κατηγορούσε ότι με το να τρώτε σοκολάτες, γίνεστε έμμεσα χρηματοδότης μιας μορφής σύγχρονης δουλείας; «**Φάκελος: Σοκολάτα**».

ΨΩΜΙ

Τον άρτον ημών τον επιούσιον, άραγε τον τιμούμε σήμερα έτσι όπως πρέπει; Έχουμε συνειδητοποιήσει την αξία και τη ζωτική του σημασία για έναν μεγάλο αριθμό από ανθρώπους που στερούνται ακόμα και τα βασικά για την επιβίωση; Μεγάλες ποσότητες φαγητού πετούνται καθημερινά στα σκουπίδια, σπατάλη

στην οποία κάποιοι μεγάλοι σεφ αποφάσισαν να βάλουν φρένο, επιχειρώντας να μεγαλοσηγήσουν μ' αυτό που για κάποιους είναι άχρηστο, όμως για άλλους πολύτιμο.

Το χτεσινό φαί, είναι το υλικό τους και παράλληλα απόλαυση και μέσο επιβίωσης για εκείνους που ο σύγχρονος κόσμος άφησε νηστικούς. Ένα ντοκιμαντέρ για ανθρωπιστικές μαγειρικές που στρώνουν στοργικά ένα τραπέζι για να φιλέψουν τον φτωχό: «**Θέατρο της Ζωής**»

ΟΙΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗ

Όταν σκεφτόμαστε το εγχείρημα της οινοπαραγωγής, του προσδίδουμε, ασυναίσθητα, μια ρομαντική διάσταση. Φανταζόμαστε ελεύθερους, καθαρούς ορίζοντες, πλατιές εκτάσεις φυσικής ομορφιάς, αμπελώνες που ψιθυρίζουν αλήθειες για την ουσία μας, κι ανθρώπους που κυνηγούν τα όνειρά τους βουτηγμένοι στα σταφύλια και τις αυθεντικότερες αξίες της γης. Όλα αυτά, σαφώς, είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την παρασκευή του κρασιού, υπάρχουν, όμως, κι άλλα.

Όπως, για παράδειγμα, η δυσκολία να βρεθούν πρώτα οι άνθρωποι που θα σε πιστέψουν και θα σ' ακολουθήσουν σ' όλο αυτό, κι έπειτα τα κατάλληλα χώματα αλλά κι ο αγώνας για να τα κάνεις να καρποφορήσουν, η μάχη με χίλιες δυο φυσικές αντιξοότητες κατά τη διάρκεια της προσπάθειάς, κι ύστερα μια μεγαλύτερη: εκείνη που σχετίζεται με την αναγνώριση

μέσα σε μια σκληρή αγορά. Η οινοπαραγωγή δεν είναι εύκολο παιχνίδι, κι όμως κάποιοι το κερδίζουν: «**Πριοράτ**».

ΖΩΥΦΙΑ

Σκουλήκια, ακρίδες, σκαθάρια, κατσαρίδες, κάθε λογής έντομα και ζωύφια που μόνο η εικόνα τους αρκεί για να μας ανακατέψει το στομάχι. Η ιδέα δε, του να τραφούμε μ' αυτά μάς φαίνεται, το λιγότερο, αποκρουστική, ένα κακόγουστο αστέιο στην καλύτερη περίπτωση. Αλλά οι πειραματισμοί της μοντέρνας κουζίνας, τείνουν στο να βάλουν στα πιάτα μας ακόμα και τέτοιου τύπου "εδέσματα".

Άλλοι πολιτισμοί, όμως, αξιοποιούν αυτές τις τροφές εδώ και αιώνες. Και η Δύση, στην μακρά ιστορία της, έχει ξεπεράσει πολλές φορές το λεπτό όριο που χωρίζει το αηδιαστικό απ' το νοστιμότατο -ό,τι άλλοτε δεν θα τολμούσε να βάλει στο στόμα της, έρχονται εποχές που το βρίσκει θεσπέσιο. Αν το νέο "γκουρμέ" κρύβεται στις περιοχές του "αηδιαστικού", αυτό είναι το ντοκιμαντέρ που θα το εξακριβώσει: «**Μαμούνια**».

MENOU

Μόλις νιώσεις ότι σε κινεί μια συνήθεια, σκότωσε αυτή τη συνήθεια. Μόλις αισθανθείς άνετα σε μια κατάσταση, προσπάθησε να δραπετεύσεις απ' αυτή την κατάσταση. Μόλις ο κόσμος σου γίνει υπερβολικά οικείος, και χωρίς μυστικά, άλλαξε κόσμο. Η αλλαγή είναι η λέξη που χαρακτηρίζει περισσότερο απ' όλες τις άλλες, την ίδια τη ζωή.

Η υψηλή γαστρονομία είναι ένα παιχνίδι μεταξύ πρωταθλητών που διαρκώς αλλάζει τους κανόνες του. Κι ο καλύτερος παίκτης κρίνεται από την ικανότητά του να αποδέχεται νέες προκλήσεις ή να τις επιβάλλει ο ίδιος στον εαυτό του, κυνηγώντας την άπιαστη τελειότητα. Όπως ο χαρισματικός σεφ του NOMA, Ρενέ Ρετζέπι. Ιδού λοιπόν, υπό την μορφή ντοκιμαντέρ, ένα μενού ανθρωπίνων υπερβάσεων, που κάθε μέρα αλλάζει τις σπεσιαλιτέ του: «**Μυρμήγκια σε μια γαρίδα**».

Η ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΠΛΟΥΤΟΣ, ΟΧΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Η Μαρίνα Γαλανού φωτογραφίζεται από τον Ηλία Χατζάκη

• Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». • Η διαφορετικότητα είναι πλούτος, όχι πρόβλημα • «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου».

«**Ε**ίμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου». Αυτός είναι ο τίτλος του οδηγού που έχει εκδώσει το Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών (ΣΥΔ) για όλους τους τρανς. Δεν χρειάζεται φυσικά να είσαι τρανς για να υπενθυμίζεις στον εαυτό σου ότι βασικό δικαίωμα όλων είναι η ελευθερία σκέψης και έκφρασης. Ο σεβασμός της διαφορετικότητας. Ο κόσμος τείνει να ξεχνά. Φέτος στο 19ο ΦΝΘ προβάλλουμε τρία ντοκιμαντέρ με πρωταγωνιστές, τρανς: Το «Woman on Fire» (ΗΠΑ) της Τζούλι Σόκολου, το «Transitioning: Transgender Children» (Ισπανία) των ΡΟλιβέλα & Λουίς Σατόρε και το «The Pearl» (ΗΠΑ) των Τζέσικα Ντίμοκ και Κρίστοφερ ΛαΜάρκα. Πριν την προβολή τους, ζητήσαμε από την Μαρίνα Γαλανού, ιδιοκτήτρια των εκδόσεων Πολύχρωμος Πλανήτης και πρόεδρο του ΣΥΔ να μας λύσει απορίες. Τι σημαίνει τρανς; Τι διεκδικούν οι τρανς από την πολιτεία; Μιλήσαμε αρκετές φορές στο τηλέφωνο με τη Μαρίνα Γαλανού. Η συνέντευξη έγινε τελικά μέσω email. Όχι γιατί δεν προσπαθήσαμε να φιξάρουμε μια συνάντηση, αλλά γιατί είναι ένας άνθρωπος που τρέχει νυκθήμερόν κοντά σε όσους τρανς χρειάζονται βοήθεια. Και είναι πολλοί: παιδιά και ενήλικες που ζουν καθημερινά σε καθεστώς εκφοβισμού, μόνο και μόνο επειδή είναι ο εαυτός τους. Πόσοι από εσάς έχετε πέσει θύματα bullying επειδή είστε ο εαυτός σας;

Στη λέξη τρανς, οι περισσότεροι φέρνουν στο μυαλό τους το περιθώριο, ανθρώπους που κάθονται πεζοδρόμιο. Πώς σπάει ένα τέτοιο κλισέ;
Πρώτα απ’ όλα θα πρέπει να κάνουμε σαφές ότι μιλώντας για τρανς ανθρώπους, αναφερόμαστε σε τρανς γυναίκες, σε τρανς άντρες, και σε ανθρώπους που δεν ταυτίζονται με το δίπολο του φύλου (no-binary, genderqueer άνθρωποι). Γενικότερα, θα μπορούσαμε να πούμε, ότι η λέξη τρανς σχετίζεται με έναν σημαντικό αριθμό ανθρώπων που η ταυτότητα ή έκφραση του φύλου τους (δηλαδή ο εσωτερικός ατομικός τρόπος που ο κάθε άνθρωπος αντιλαμβάνεται το φύλο του), δεν βρίσκεται σε αντιστοιχία με το φύλο που καταγράφει κατά τη γέννηση. Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες, τόσο στην Ευρώπη, όσο και στις ΗΠΑ, οι άνθρωποι που στο φάσμα του φύλου δεν αυτοπροσδιορίζο-

νται στο κυρίαρχο δίπολο, ξεπερνούν το 1% και σύμφωνα με άλλους υπολογισμούς είναι κοντά στο 1,5 plus τις εκατό. Θα ήταν αστείο να πούμε ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι σχετίζονται με την σεξουαλική εργασία. Κατ’ αρχήν οι τρανς άντρες (άνθρωποι δηλαδή που καταγράφηκαν κατά τη γέννηση με το θηλυκό γένος, όμως αυτοπροσδιορίζονται ως άντρες), δεν έχουν καμία σχέση με τη σεξουαλική εργασία. Επίσης, το ίδιο μπορούμε να πούμε και για τους no-binary ή genderqueer ανθρώπους. Από όλο το φάσμα των τρανς ανθρώπων, οι τρανς γυναίκες είναι αυτές που συχνά σχετίζονται με την σεξουαλική εργασία. Η λανθασμένη, λοιπόν, αντίληψη σχετίζεται πιο πολύ με το γεγονός ότι από όλη την τρανς κοινότητα, οι τρανς γυναίκες είναι οι πιο ορατές στην κοινωνία. Υπάρχουν πολλές τρανς γυναίκες, ιδιαίτερα τα νεότερα τρανς παιδιά, που δεν έχουν καμία απολύτως σχέση.

Για πολλά χρόνια η λέξη τρανς αναφερόταν στο transsexual. Τώρα ο δόκιμος όρος είναι transgender. Επίσης υπάρχει ο όρος τραβεστί. Ποιος οι διαφορές τους;
Συχνά μπερδεύεται ο κόσμος από τις πολλές ορολογίες, και να σας πω την αλήθεια δεν τον αδικώ. Αυτό που θα μπορούσα να σας πω ότι η πιο επιθυμητή ορολογία, και η πιο απλή, είναι τρανς. Η λέξη τρανς προσδιορίζει την μετάβαση και νομίζω σε μεγάλο βαθμό το στάτους των ανθρώπων που η ταυτότητα ή έκφραση φύλου δεν ταυτίζεται με το φύλο που καταγράφηκαν κατά τη γέννηση. Χρησιμοποιείται ως όρος ομπρέλα που νομίζω καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της κοινότητάς μας. Τώρα μέσα στο φάσμα των ταυτοτήτων και εκφράσεων φύλου σαφώς υπάρχουν διαφοροποιήσεις. Υπάρχουν οι τρανς άνθρωποι που προχωρούν σε χειρουργικές επεμβάσεις επαναπροσδιορισμού φύλου, άλλοι που δεν προχωρούν αλλά προχωρούν σε άλλες ιατρικές παρεμβάσεις, υπάρχουν ακόμη άνθρωποι που είτε αργούν σε αυτά τα βήματα, είτε προχωρούν σε μέρος τους, ή και καθόλου. Είναι ιδιαίτερα ευρύ το φάσμα των διαφοροποιήσεων. Η λέξη τρανσέξουαλ σχετίζεται με το sex, το ανατομικό φύλο, και προσωπικά προτιμώ να μην την χρησιμοποιώ για δύο λόγους: αφενός μεν ακόμη και για τους ανθρώπους που προχωρούν σε χειρουργικές

επεμβάσεις, δεν πιστεύω ότι το γεγονός αυτό τους χαρακτηρίζει αποκλειστικά καθώς η ταυτότητα φύλου παραμένει το κυρίως ζητούμενο, αφετέρου είναι αρκετά ψυχιατροποιημένος (σας υπενθυμίζω ότι για χρόνια χρησιμοποιούσαν για χαρακτηρισμό ως ψυχική διαταραχή ο νομαζόμενος «τρανσέξουαλισμός»). Ο όρος transgender (ελληνική μετάφραση: διεμφυλική/-ός) αναφέρεται στο gender, δηλαδή το κοινωνικό φύλο. Σίγουρα είναι πιο δόκιμος όρος, και αντικατοπτρίζει καλύτερα την τρανς κατάσταση. Ο όρος τραβεστί, δεν είναι καθόλου επιθυμητός, παλιότερα χρησιμοποιούνταν πιο πολύ για τους παρενδυτικούς ανθρώπους, και δεν είναι επιθυμητός διότι χρησιμοποιείται κακοποιητικά και είναι ο πλέον ψυχιατροποιημένος. Γενικά θα σας έλεγα ότι προτιμώ να χρησιμοποιώ τον γενικότερο όρο τρανς, για όλους τους παραπάνω λόγους.

Μπορούν εύκολα οι τρανς π.χ. με πτυχίο να βρουν δουλειά που αντιστοιχεί στο επίπεδο σπουδών τους;
Όταν έχεις μία ταυτότητα, και γενικότερα έγγραφα που δεν αντικατοπτρίζουν την εξωτερική εμφάνιση του φύλου, επι παραδείγματι εάν είσαι τρανς γυναίκα, όμως έχει ταυτότητα με αντρικά στοιχεία, καταλαβαίνετε ότι είναι δύσκολο ένας εργοδότης να σας προσλάβει. Αυτό δημιουργεί δυσκολίες, περιορισμένη πρόσβαση ή και αποκλεισμούς από τον χώρο της εργασίας και της απασχόλησης. Έχουν όμως γίνει βήματα σε αυτήν την κατεύθυνση: πρόσφατα, το καλοκαίρι του 2016, σε προσφυγή τρανς άντρα που δεν είχε κάνει χειρουργική επέμβαση στα γεννητικά όργανα, το Ειρηνοδικείο Αθηνών σε υπόθεση που ανέλαβε ο δικηγόρος Βασίλης Σωτηρόπουλος, αποφάσισε ότι η πρακτική της προαπαίτησης για ένα πρόσωπο να έχει κάνει χειρουργικές επεμβάσεις στα γεννητικά όργανα, είναι όχι μόνο υπερβολική, αλλά παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα του προσώπου και συγκεκριμένα το Άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που αναφέρεται στην παραβίαση της ιδιωτικής ζωής του ανθρώπου. Σε νεότερη απόφαση, επίσης, το Ειρηνοδικείο αποφάσισε ότι είναι γενικότερα υπερβολικές οι απαιτήσεις για ιατρικές παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένης της ορμονοληψίας. Και ήδη έχουμε τρανς ανθρώπους που δεν έχουν κάνει χειρουργικές επεμβάσεις, που έχουν αλλάξει τα έγγραφά τους.

Τι ζητούν οι τρανς πρώτον από τους διπλανούς τους και δεύτερον από την πολιτική εξουσία ή τη νομοθεσία;
Κυρίως αυτό που ζητούν είναι σεβασμό και συνειδητότητα ότι είμαστε άνθρωποι, όπως όλοι οι άνθρωποι. Άνθρωποι που πρέπει να έχουμε ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες με όλους τους συνανθρώπους μας, παντού: στην εκπαίδευση, στην εργασία, στην κοινωνική ασφάλιση, στην υγεία, σε όλους τους τομείς της ιδιωτικής και κοινωνικής ζωής. Στην νομοθεσία το πρώτο βήμα που πρέπει να γίνει είναι να ψηφιστεί νομοθεσία για την νομική

Κυρίως αυτό που οι τρανς ζητούν είναι σεβασμό και συνειδητότητα ότι είμαστε άνθρωποι, όπως όλοι οι άνθρωποι. Άνθρωποι που πρέπει να έχουμε ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες με όλους τους συναθρώπους μας, παντού

Η Μαρίνα Γαλανού. Φωτό: Ηλίας Χατζάκης

αναγνώριση της ταυτότητας φύλου που θα δίνει τη δυνατότητα αλλαγής των εγγράφων των τρανς ανθρώπων, χωρίς προϋποθέσεις που παραβιάζουν τα δικαιώματα των τρανς ανθρώπων, αλλά θα είναι με μία απλή, σύντομη και πλήρως προσβάσιμη διαδικασία, χωρίς ιατρικές προϋποθέσεις ή γνωματούσεις, αλλά με βάση τον αυτοπροσδιορισμό σε σχέση με το φύλο, όπως ήδη συμβαίνει σε πολλές χώρες της Ευρώπης, και όπως έχει καλέσει το Συμβούλιο της Ευρώπης τα κράτη μέλη να πράξουν, ακριβώς επειδή όπως σας είπα ένα μεγάλο μέρος των διακρίσεων που αντιμετωπίζουν οι τρανς άνθρωποι, οφείλονται σε αυτήν την αναντιστοιχία.

Έχετε υποστεί ρατσισμό; Αν ναι, θα μπορούσατε να μοιραστείτε κάποιο περιστατικό;

Ναι, βεβαίως. Από πολύ απλά περιστατικά, όπως επί παραδείγματι να με σταματήσει για έλεγχο αστυνομικός της τροχαίας, όταν του έδειξα τα έγγραφα ταυτότητάς μου που είχαν αντρικά στοιχεία που μου δημιούργησε τεράστιο πρόβλημα, έως του να χάσω δουλειά που είχαν επενδυθεί πολλά χρήματα και εργασία και μετά να φτάσω στο κείλος της πλήρους οικονομικής καταστροφής επειδή δεν διανοούνταν ότι θα είχε συνεργάτη τρανς. Δεν βρίσκω ότι έχει νόημα να μιλήσω προσωπικά, αυτό που όμως προσωπικά με έσωσε πολλές φορές είναι ότι από μικρό παιδί είχα πάντα κοντά μου την οικογένειά μου. Είναι πολύ σημαντικό αυτό, ίσως το σπουδαιότερο. Ξέρω παιδιά που δεν είχαν κοντά τους την οικογένεια, που εκτός της απόρριψης από την κοινωνία, είχαν αντιμετωπίσει τοίχο στην ίδια τους την οικογένεια, ή ακόμη και εκδιώχθηκαν στην εφηβική ηλικία, ή αντιμετώπισαν ενδοοικογενειακή βία. Είναι τραγικό αυτό. Είναι το μεγαλύτερο λάθος.

Ένα μικρό παιδί που αντιλαμβάνεται από γνωρίς ότι το προσδιορίζουν με λάθος φύλο από αυτό που νιώθει, ποια είναι τα πρώτα βήματα που μπορεί να κάνει;

Κοιτάτε, είναι δύσκολο να δώσω οδηγίες σε ναυτιλλομένους, που λένε, καθώς κάθε άνθρωπος είναι διαφορετικός, μεγαλώνουμε σε διαφορετικά περιβάλλοντα και οικογένειες. Ένα από τα πιο δύσκολα πράγματα είναι το

κάμινγκ-άουτ, αν και ξέρετε πολλές φορές δεν χρειάζεται να πεις πολλά πράγματα. Οι γονείς, και ιδιαίτερα η μητέρα, καταλαβαίνουν. Μπορεί να μην εντοπίσουν το γεγονός αυτό καθαυτό, αλλά καταλαβαίνουν ότι κάτι διαφορετικό συμβαίνει. Δεν μπορεί να σας δώσω συγκεκριμένη απάντηση, και δεν ξέρω τις επιλογές που μπορεί να έχει το ίδιο το παιδί. Αυτό που θα μπορούσα να πω είναι για τους γονείς: πρέπει να αντιμετωπίσουν το παιδί τους, με αγχαλιά και με αγάπη. Με κατανόηση, να προσπαθήσουν να το νιώσουν, να του δώσουν αγάπη και ένα ασφαλές περιβάλλον, ότι είναι μαζί του ότι κι αν συμβαίνει. Η παιδική και η εφηβική ηλικία είναι η πιο κρίσιμη. Πρέπει το παιδί να νιώσει ασφαλές πρώτιστα, ότι μπορεί να πατήσει στα πόδια του. Τον τελευταίο καιρό έχω συναντήσει στο γραφείο μας πολλούς γονείς, κι αυτό είναι το πιο ελπιδοφόρο, που στέκονται κοντά τα παιδιά τους, που μας ζητούν να μάθουν περισσότερα για να βοηθήσουν το παιδί τους.

Και με τους ενήλικες τι γίνεται; Αν πέσουν πχ θύματα βίας;

Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί σημαντικά τα ποσοστά της ρατσιστικής βίας, και ιδιαίτερα των περιστατικών κατά τρανς ανθρώπων. Πά να σας δώσω ένα μέτρο, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του Δικτύου κατά της Ρατσιστικής Βίας που δόθηκε στη δημοσιότητα τον Μάιο του 2016, το 2015 καταγράφηκαν περίπου 300 συνολικά περιστατικά ρατσιστικής βίας, από τα οποία τα 54 ήταν κατά τρανς ανθρώπων. Προσπαθούμε με τις δυνάμεις μας να υποστηρίξουμε τα θύματα και να είμαστε κοντά τους. Έχουμε εκδώσει έναν μικρό οδηγό, το «Είμαι τρανς – ξέρω τα δικαιώματά μου», που αναφέρει όλο το νομικό πλαίσιο που οι τρανς άνθρωποι μπορούν να προστατευθούν έναντι της ρατσιστικής βίας, των διακρίσεων, του μισαλλόδοξου λόγου, και καταλήγει με τρόπους που το πρόσωπο μπορεί να προστατευθεί και να διεκδικήσει τα δικαιώματά του. Δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στην ενημέρωση και εκτός του οδηγού που σας ανέφερα, έχουμε εκδώσει ένα μικρό βιβλίο με τίτλο «Ταυτότητα και έκφραση φύλου: ορισμοί, στερεότυπα, διακρίσεις και μύθοι» που έγραφα εγώ όπως και τον οδηγό, που έγινε με σκοπό

να ενημερωθεί η κοινωνία για θέματα ταυτότητας και έκφρασης φύλου, καθώς επίσης έχουμε εκδώσει στα ελληνικά την έκθεση του Επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο: «Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ταυτότητα Φύλου» που δίνει στο ευρωπαϊκό επίπεδο τα στάνταρτς για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των τρανς ανθρώπων, ενώ τέλος έχουμε βγάλει ένα τρίγλωσσο (αγγλικά-γαλλικά-αραβικά) φυλλάδιο για τα δικαιώματα των τρανς και γενικότερα λοατ προσφύγων, καθώς έχουμε έντονη δραστηριοποίηση στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των λοατ προσφύγων και αιτούντων άσυλο για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού και ιδίως ταυτότητας φύλου. Ένα σημαντικό κομμάτι της δράσης μας, πλην της διεκδίκησης των δικαιωμάτων από την Πολιτεία, είναι και η ενημέρωση.

Μίνα Ορφανού, Έβα Κουμαριανού. Έζησαν το ρατσισμό, βρήκαν τον δρόμο τους, κέρδισαν αναγνωριστικότητα ως καλλιτέχνιδες. Δίνουν ελπίδα οι ιστορίες τους;

Βεβαίως δίνουν ελπίδα. Κάθε παράδειγμα αποδοχής και καταξίωσης σε κάθε τομέα βοηθάει. Επίσης, δεν υπάρχει μόνο ο καλλιτεχνικός χώρος, που πάντα είναι πιο ανεκτικός, υπάρχουν τρανς που μπορεί να μην είναι αναγνωρίσιμες ή αναγνωρίσιμοι στο ευρύ κοινό αλλά έχουν καταφέρει πολλά στον τομέα τους. Γνωρίζω τρανς που είναι δικηγόροι, τρανς που έχουν σπουδάσει και έχουν καταξιωθεί, αλλά δεν είναι στα φώτα της δημοσιότητας. Άλλωστε πολλές φορές μπορεί να μη το θέλουν – μη ξεχνάτε ότι τα ΜΜΕ στη χώρα μας είναι αδηφάγα και πολλές φορές, για να μη πω τις περισσότερες, περιβάλλουν τη ζωή των τρανς είτε με διάθεση κουτοσομπολιού είτε με ροζ χρώματα, στην καλύτερη περίπτωση, ενώ σε άλλες με κακοποιητικό τρόπο. Δεν μπορείς να ζητάς απ' όλους τους ανθρώπους να είναι διατεθειμένοι να εκτεθούν και να παραβιαστεί η ιδιωτικότητά τους.

Η ILGA (International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association) αγωνίζεται για τα δικαιώματα της κοινότητας LGBTI. Ταυτόχρονα καταγράφει την κατάσταση αν-

θρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο για τους LGBTI. Που βρίσκεται η Ελλάδα;

Σύμφωνα με τον ετήσιο χάρτη του 2016 της ILGA-Europe, η Ελλάδα, αν δεν κάνω λάθος βρίσκεται στην 15η θέση, και σε κλίμακα από το 1 έως το 100, η Ελλάδα είναι στο 58%, γενικά στα LGBTI δικαιώματα, αλλά ειδικότερα στα τρανς δικαιώματα η χώρα μας βρίσκεται πολύ πιο χαμηλά, νομίζω στο 23%, πολύ χαμηλά. Μπορεί να έχει συμπεριληφθεί η ταυτότητα φύλου σε αρκετές νομοθεσίες, όπως λ.χ. για τα εγκλήματα μίσους, για την υποκίνηση σε μίσος ή διακρίσεις, σε κάποιες νομοθεσίες κατά των διακρίσεων, ωστόσο δεν υπάρχει νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου, όπως συμβαίνει σε άλλες 16 χώρες της Ευρώπης, ενώ υπάρχουν πολλά ακόμη πεδία νομοθεσίας που πρέπει να συμπληρωθεί η ταυτότητα φύλου, ώστε οι τρανς άνθρωποι να έχουν, τουλάχιστον νομικά, ίσες ευκαιρίες. Το 58 διαμορφώθηκε κυρίως από την ψήφιση πριν από ενάμιση περίπου χρόνο του συμφώνου συμβίωσης, που σίγουρα ήταν κάτι που έπρεπε να είχε γίνει πολύ πιο πριν, καθυστέρησε, αλλά ωστόσο παραμένει σημαντικό. Νομίζω ότι η χώρα μας σιγά-σιγά προχωράει, πρόσφατα ψηφίστηκε νομοθεσία για την ίση μεταχείριση στον χώρο της εργασίας, έχει ανακοινωθεί ότι σύντομα θα κατατεθεί σε διαβούλευση σχέδιο νόμου για την νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου (και εκεί έχουμε καθυστερήσει), ωστόσο γίνονται βήματα. Με αργό τρόπο, αλλά γίνονται.

Τι θα λέγατε στους τρανς ανθρώπους που κρύβονται;

Θα μπορούσα να μιλήσω με ευκολία για θάρρος, πως η ορατότητα είναι σπουδαία, και πολλά ακόμη, όμως δεν είμαι εύκολη στα λόγια τα σπουδαία τα μεγάλα. Αυτό που θα έλεγα είναι πρώτιστα να νιώσουν οι ίδιες και ίδιοι ότι πατούν καλά στα πόδια τους να απευθυνθούν σε ανθρώπους που μπορούν να καταλάβουν και αφού δημιουργήσουν ένα περιβάλλον ασφαλές γύρω τους, να μιλήσουν και η ζωή είναι μπροστά τους. Πρώτα απ' όλα να καταλάβουν ότι δεν είναι μόνες και μόνοι τους, ότι τον ίδιο δρόμο περπατήσαμε πολλές και πολλοί, και άλλοι λιγότερο, άλλοι περισσότερο τα καταφέραμε. Επίσης, κάπου εκεί έξω βρίσκεται και μία συλλογικότητα, το ΣΥΔ, που προσπαθεί με τις λίγες δυνάμεις της, αλλά με σοβαρότητα και με υπομονή και επιμονή αγωνίζεται ώστε η τρανς κοινότητα να έχει ένα καλύτερο αύριο και περισσότερα δικαιώματα. Όσο περισσότερες και περισσότεροι είμαστε, τόσο πιο πολλές ελπίδες υπάρχουν για το μέλλον μας.

Και τέλος τι θα λέγατε στον κόσμο που φοβάται; Ότι είμαστε άνθρωποι όπως όλες και όλοι, με τις ίδιες ανησυχίες, τις ίδιες αγωνίες για το αύριο, τις ίδιες ανάγκες συναισθηματικές, κοινωνικές, προσωπικές. Ότι η διαφορετικότητα και η ποικιλία είναι πλούτος, και όχι πρόβλημα. Ότι είμαστε όλες και όλοι διαφορετικοί, αλλά πρέπει να έχουμε τις ίδιες ευκαιρίες και μεταχείριση.

Το ντοκιμαντέρ «The Pearl» (ΗΠΑ) των Τζέσικα Ντίμοκ και Κρίστοφερ ΛαΜάρκα ρίχνει φως στη ζωή τεσσάρων μεσήλικων διεμφυλικών γυναικών που «βγήκαν από την ντουλάπα» σε προχωρημένη ηλικία.

Το «Woman on Fire» (ΗΠΑ) της Τζούλι Σκόλοου χτίζει το πορτραίτο της Μπρουκ Γκίβαν, του πρώτου ανοιχτά διεμφυλικού ατόμου που μπήκε στο πυροσβεστικό σώμα της Νέας Υόρκης.

Γνωρίζω τρανς που είναι δικηγόροι, τρανς που έχουν σπουδάσει και έχουν καταξιωθεί, αλλά δεν είναι στα φώτα της δημοσιότητας. Άλλωστε πολλές φορές μπορεί να μη το θέλουν

(S)EXPLOITATION

Το exploitation (ή μάλλον, το sexploitation), έχει την τιμητική του τη στο 19ο ΦΝΘ με την ταινία «Ιστορίες που (Δεν) Είπε το Σινεμά μας». Η σαρωτική σεξουαλική ενέργεια ταινιών που δόξασαν ότι οι απανταχού συντηρητικοί αποφεύγουν όπως ο διάολος το λιβάνι έρχεται στο Φεστιβάλ. Η σκηνοθέτιδα Φερνάντα Πεσόα έφτιαξε ένα

πολιτικό ντοκιμαντέρ με υλικό ένα σινεμά «κατώτερης ποιότητας». Συγκολλώντας μεταξύ τους σκηνές από το βραζιλιάνικο, softcore exploitation της δεκαετίας του εβδομήντα, αναπαριστά με σπαρταριστό τρόπο σημαντικά γεγονότα εκείνης της εποχής που σχετίζονται με τη δικτατορία στη χώρα, ενώ λειτουργεί παράλληλα ως απολαυστικό σινεφίλ ανέκδοτο.

/ Του Πάννη Σμοίλη

Μας εκμεταλλεύεται λοιπόν το σινεμά;

Exploitation cinema λοιπόν, ελληνιστί «σινεμά της εκμετάλλευσης». Βρίσκετε τη λέξη «εκμετάλλευση» υπερβολική; Μπορεί και να είναι σ' ένα βαθμό, όχι όμως γιατί το exploitation δεν μας εκμεταλλεύεται –το κάνει, ανενδοίαστα- αλλά γιατί όλο το σινεμά είναι κατ' ουσία εκμεταλλευτικό. Άλλοτε «χρησιμοποιεί» τους φόβους μας, άλλοτε τις πιο μύχιες ελπίδες μας, κάποτε «παίζει» με τα συναισθήματά μας και κάποτε με τη φαντασία μας. Δεν υπάρχει τέχνη που να μην μας εκμεταλλεύεται, έστω και λίγο, και μόνο εξαιτίας του γεγονότος ότι μας προσφέρει έναν κόσμο πιο κοντά στις προσδοκίες μας, έναν κόσμο λογικό, τακτοποιημένο, συνεπώς ψεύτικο. Η διαφορά με το exploitation είναι, ίσως, η πανθομολογούμενη υπερβολή του. Μια υπερβολή (στη θεματολογία, την αισθητική, την εικονογραφία) που δεν λογαριάζει λεπτές αποχρώσεις και δεν έχει τίποτα το διακριτικό.

Το exploitation, αρχικά, δεν είναι ακριβώς είδος, όπως είναι, επί παραδείγματι, η ταινία τρόμου, η κωμωδία, η ερωτική ταινία, η περιπέτεια. Το exploitation είναι, περισσότερο, αξιολογική κατηγορία, περιγραφικό σχήμα. Οτιδήποτε ξεφεύγει απ' τα όρια, οτιδήποτε προσεγγίζει τα άκρα, σκοπίμως και κυνικά, έχοντας εξαρχή αυτή την πρόθεση κι όχι από ατύχημα ή ανικανότητα του δημιουργού, μπορεί να θεωρηθεί exploitation. Προνομιακό πεδίο του exploitation, αντικείμενο ενδιαφέροντος και στόχος (υπό διάφορες έννοιες) είναι η σάρκα: σάρκα που πληγώνεται, τραυματίζεται, κομματιάζεται στις ταινίες τρόμου και τα θρίλερ δράσης, σάρκα που εκτίθεται στην αρχετυπική γύμνια της, ηδονίζεται, αναρριγεί, στις ερωτικές ταινίες.

Η αλήθεια της σάρκας

Δεν πρόκειται, όμως, μονάχα για τη σάρκα επί της οθόνης, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το exploitation κάνει χρήση της σάρκας των ηθοποιών, για να φτάσει στη σάρκα του θεατή: η αηδία που αισθάνεται το κοινό αντιμέτωπο με μια σκηνή ακραίου gore, αιματοχυσιών που του συστρέφουν τα εντόσθια και του προκαλούν τάση για εμετό, ή αντίθετα η κάβλα, ο ερεθισμός, οι στύσεις που ενδέχεται να προσεγγίσει η θέα γυμνόστηθων γυναικών, καλλίγραμμων κορμιών, έντονων ερωτικών περιπτώσεων που αφήνουν λίγα στη φαντασία, όλες αυτές οι περιπαθείς αντιδράσεις είναι οργανικής φύσεως. Δεν τίθεται πια ζήτημα απλώς να σκανδαλιστεί κανείς, να νιώσει βαθιά μέσα του κάτι να σκιρτά: στο exploitation, μέτρο της επιτυχίας ενός έργου, είναι οι σωματικές εκδηλώσεις ευχαρίστησης ή ενόχλησης που δύναται αυτό το τελευταίο να επιφέρει σ' αυτόν που το παρακολουθεί. Η αλήθεια του κορμιού, η μόνη που δεν επιδέχεται αμφισβήτηση, γίνεται το οριστικό διακύβευμα του σινεμά.

Underground απ' τη φύση του, προορισμένο να αφορά κυρίως εκείνους που νιώθουν απελευθερωμένοι απ' τις πολλές αναστολές, το exploitation οργανώθηκε μακριά απ' τα αδιάκριτα (και ακατάλληλα) βλέμματα των πολλών. Γέννημα μιας εποχής αμφισβήτησης και γενικευμένης αντίδρασης, κάνει τα πρώτα του δειλά βήματα τη δεκαετία του '60 για να αρθρωθεί σε κάτι μεγαλύτερο, πιο σίγουρο και με σαφή χαρακτηριστικά, στα επαναστατημένα seventies. Κακόφημες κινηματογραφικές αίθουσες ανά την υφήλιο (αλλά και τα περίφημα drive-in), το στεγάζουν, και κάθε λογή «περίεργοι» και «παρίες» μαθαίνουν σιγά-σιγά να το αγαπούν. Όπως είπαμε παραπάνω, δεν πρόκειται για ένα συγκεκριμένο κίνημα της εβδομημης τέχνης, του οποίου την πορεία της ανάπτυξης θα μπορούσαμε να οριοθετήσουμε χωροχρονικά και να περιγράψουμε με ακρίβεια. Τουναντίον, το exploitation είναι περισσότερο μια τάση που δείχνει να διαχέεται σε μια σειρά από είδη, και να τα δυναμιτίζει εκ των έσω, αναδιατάσσοντας τα βασικά τους χαρακτηριστικά προς μια κατεύθυνση όλο και πιο «βέβηλη», «κακόγουστη» και «ασεβή».

Χαρακτηριστικά δείγματα αυτής της τάσης

Exploitation είναι το διαβόητο «The Beyond» του Lucio Fulci, το ειδικό «Last House on the Left» του Wes Craven ή το οριακά νόμιμο, Cannibal Holocaust του Ruggero Deodato, αυτές οι βλάσφημες προσεγγίσεις στην ταινία τρόμου που σπρώχνουν την έννοια της πορνογραφίας της βίας, σε απάτητες περιοχές πρόκλησης, exploitation είναι το σουηδικό «Thriller: a Cruel Picture» ή το «I Spit on Your Grave» του 1978, που μεταμορφώνουν το υποείδος των φεμινιστικών θρίλερ εκδίκησης σε δοκιμασία για γερά νεύρα, exploitation (ή μάλλον blaxploitation) είναι ο «Shaft» και η «Foxy Brown» με την αγαπημένη του Ταραντίνου, Pam Grier, που μεταγγίζουν ζεστό αίμα και ενέργεια στην, κουρασμένη από τις επαναλήψεις των ίδιων θεματικών μοτίβων, αστυνομική περιπέτεια, exploitation και το ηδονοβλεπτικό «Faster Pussycat! Kill! Kill!», όπως επίσης και το αισθησιακό «Beyond the Valley of the Dolls». Από ένα σημείο και μετά θα γίνεται όλο και πιο δύσκολο να πει κανείς πού σταματάει η επιτροπή του. Όπου η σάρκα διεκδικεί τα δικαιώματά της, όπου το σωματικό σφρίγος πρωταγωνιστεί (για να καταποντιστεί ή να θριαμβεύσει, ελάχιστη σημασία έχει),

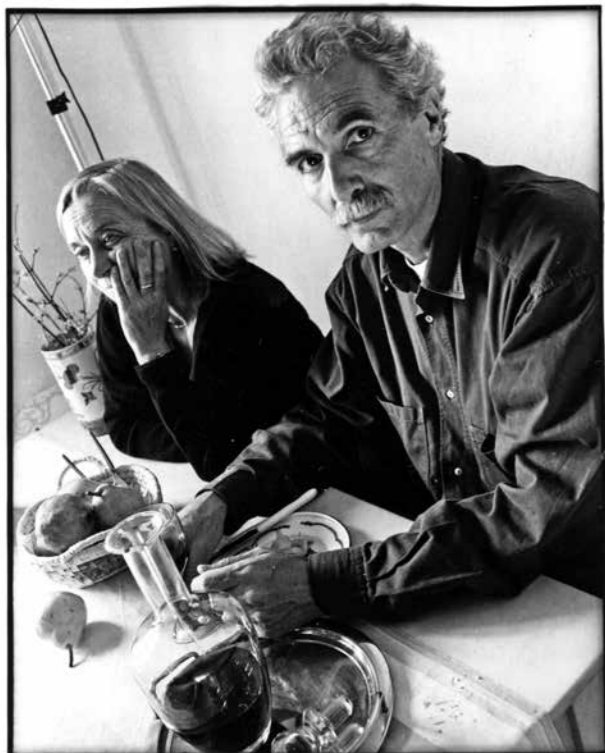
όπου οι κανόνες της ευπρέπειας ποδοπατούνται ηχηρά κι ο πουριτανισμός χλευάζεται, το exploitation δείχνει τα δόντια του.

Ασφαλώς δεν είναι τυχαία η επιτυχία που γνώρισε και γνωρίζει. Είναι βέβαιο ότι μας αρέσει πολύ να μας «εκμεταλλεύεται» το σινεμά, ίσως πρόκειται για μια απ' τις λίγες μορφές εκμετάλλευσης που συνειδητά ανεχόμαστε και επιδοκιμάζουμε, μια άλλη είναι αυτή που έχει να κάνει με το σεξ. Πα παράδειγμα, το exploitation στην πιο ερωτική του εκδοχή, ήταν ένας εξαιρετικά δημοφιλής τρόπος διασκέδασης για τη καταπιεσμένη μάζα, στην υπό στρατιωτική κατοχή Βραζιλία των δεκαετιών '70 και '80.

Τι είναι τα «pornochachadas»;

Στις φιλικές αυτές διασταυρώσεις της light πορνογραφίας και των σεξοκωμωδιών χαμηλού προϋπολογισμού, που ονομάστηκαν «pornochachadas» και παρήχθησαν μαζικά στο Σάο Πάολο και το Ρίο ντε Τζανέιρο, βρήκαν δουλειά πολλές βραζιλιάνες ηθοποιοί (μεταξύ των διασημότερων ονομάτων υπήρξαν οι Helena Ramos, Matilde Mastrangi, Sandra Brea, Nicole Puzzi) οι οποίες με το τέλος της εποχής αυτής, μεταπήδησαν σε πιο mainstream κινηματογραφικά είδη αλλά και σε τηλεοπτικές σαπουνόπερες. Στους «κορυφαίους» σκηνοθέτες του είδους, συγκαταλέγονται οι Ody Fraga, Tony Vieira και Jean Garret. Αυτό δε που παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον, είναι η σχετική ανοχή της μιλιταριστικής δικτατορίας απέναντι σ' αυτά τα έργα, επειδή οι λογοκριτές θεωρούσαν ότι το σεξ δεν αποτελεί πολιτικό ζήτημα, άρα και δεν υπήρχε περίπτωση να ασκηθεί κριτική στην κυβέρνηση. Ενδεχομένως σκέπτονταν: ποιος θα πάρει στα σοβαρά οτιδήποτε λένε αυτές οι «ταινίες-σκουπίδια»; Μερικές δεκαετίες αργότερα, αναγνωρίζουμε εύκολα την αφέλεια μιας τέτοιας ιδέας. Το «Ιστορίες που (Δεν) Είπε το Σινεμά μας» αποδεικνύει, χάρη σε μια άφογη εκτέλεση που θυμίζει φιλικό κολάζ, μπόλικο χιούμορ, ανατρεπτική διάθεση, αλλά κι έναν άθλο στο μοντάζ που δίνει συνοχή σ' ένα τόσο ευρύ υλικό, ότι η πολιτική κριτική δεν ταυτίζεται αναγκαία με την πομπώδη σοβαροφάνεια. Και πως οι ιστορικές αλήθειες μπορούν να είναι (και) διασκεδαστικές.

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Γερβάντ Τζανικιάν και Άντζελα Ρίτσι Λούκι

ΑΠΟ ΤΟ ΑΟΡΑΤΟ ΣΤΟ ΟΡΑΤΟ

/ Του Φρεντερίκ Μπονό*

Γερβάντ Τζανικιάν και Άντζελα Ρίτσι Λούκι, ένα ζευγάρι σκηνοθετών με απaráμιλλο έργο. Ο μεν σπούδασε Αρχιτεκτονική στη Βενετία, η δε Καλές Τέχνες στο Σάλτσμπουργκ. Γεννημένοι και οι δύο το 1942, ζουν και δημιουργούν μαζί από τις αρχές της δεκαετίας του '70. Ανώφελο να αναζητήσει κανείς τις ταινίες τους στο κύκλωμα των εμπορικών αιθουσών – δεν θα τις βρει. Πρόκειται για απόσταση αμοιβαία. Κι ωστόσο έχουν συμπληρωθεί περισσότερα από τριάντα χρόνια που τα μεγάλα Φεστιβάλ (Βενετία, Κάννες, Λοκάρνο), οι μπιεννάλε και τα μουσεία όλου του κόσμου προβάλλουν τα φιλμ και τις εικαστικές τους εγκαταστάσεις. Ως επί το πλείστον, οι Τζανικιάν και Ρίτσι Λούκι αναζητούν και βρίσκουν την πρώτη ύλη των ταινιών τους οι ίδιοι, είτε κινηματογραφώντας είτε συλλέγοντας αρχαιακό υλικό.

«Ταξιδεύουμε καταγράφοντας, καταγράφουμε ταξιδεύοντας μέσω του σινεμά που επανακινηματογραφούμε». Η φράση αυτή ανοίγει την Αναλυτική μας κάμερα (περιοδικό Traffic,

τεύχος 13, χειμώνας 1995), το θεμελιώδες κείμενο όπου ο Γερβάντ Τζανικιάν και η Άντζελα Ρίτσι Λούκι διατυπώνουν τις αρχές του έργου και της μεθόδου τους. Το σινεμά τους, όπως το σινεμά του Γκοντάρ, εδράζεται στην απόλυτη πίστη στην εικόνα, κατατημένη εν προκειμένω στο ελάχιστο στοιχείο της: το φωτόγραμμα. Λησμονημένο, κατεστραμμένο, σβησμένο και επί της ουσίας ουδέποτε πραγματικά ιδωμένο, το φωτόγραμμα περικλείει τα πάντα κι ωστόσο είναι μια κατασκευή σαν την ιδεολογία που το διαμορφώνει, αποτελώντας ένα σημείον όπου ο καθένας προβάλλει το δικό του σημαίνον και όπου έχουν εγγραφεί σημανόμενα εν αγνοία του καταγραφέα. Τα υπόλοιπα είναι ζήτημα αποκάλυψης, υπομονής και μεθόδου, εν συνεχεία ανάλυσης και τελικά θέασης. Όλα υφίστανται ήδη, απομένει να ταξινομηθούν ώστε να γίνουν ορατά. Για να δοθεί προς θέαση, το κάθε φωτόγραμμα πρέπει να επινοηθεί εκ νέου. Πρόκειται για επίπονο έργο σκαπανέα και ταυτόχρονα για έργο τιτάνιο, που απαιτεί ζύμωμα της κινηματογραφικής ύλης επί μακρόν ώσπου ένα νεύμα,

ένα βλέμμα και μια λεπτομέρεια να φωτίσει τελικά το σύνολο. Ο Γερβάντ Τζανικιάν και η Άντζελα Ρίτσι Λούκι είναι εκείνοι που κάνουν το αόρατο ορατό. Σκηνοθέτες και εικαστικοί καλλιτέχνες, αρχειοδίφες και δημιουργοί της αβάν-γκαρντ, συνθέτουν πάντοτε έργα υψηλού επιπέδου. Ανθρωπολόγοι χαμένων και ανακτημένων εικόνων, σφοδροί επικριτές της ιταλικής αποικιοκρατίας (Βάρβαρη χώρα, 2013) που δεν κρύβουν ούτε τη θλίψη ούτε την οργή τους για τα νέα τεχνάσματα του ιμπεριαλισμού και των κυνικά ενορχηστρωμένων «πολιτισμικών σοκ», μετατρέπουν τη φρίκη των παραμορφωμένων στρατιωτών του Α' Παγκοσμίου πολέμου, των περίφημων «Gueules cassées», σε αριστουργηματικό σινεμά (Oh! Uomo, 2004), σε ένα τερατώδες όνειρο. Διότι οι σπουδαίοι αυτοί φορμαλιστές δεν είναι περιπαθείς ωραιολάτρες: προικισμένοι με ψυχή ιστορικού, γνωρίζουν ότι πρέπει να φωτίσουν το ζόφο της εποχής μας δια των εικόνων του παρελθόντος και πως η ομορφιά είναι η αφετηρία του τρόμου, τον οποίον όλοι μας είμαστε ικανοί να στηρίξουμε.

* Ο Φρεντερίκ Μπονό είναι δημοσιογράφος και από τον Ιανουάριο του 2016, διευθυντής της Γαλλικής Ταινιοθήκης. Το κείμενό του για τους Γερβάντ Τζανικιάν και Άντζελα Ρίτσι Λούκι δημοσιεύθηκε στον κατάλογο του αφιερώματος που πραγματοποιήσε το Centre Pompidou στο έργο των δυο κινηματογραφιστών το φθινόπωρο του 2015. Στο 19ο ΦΝΘ παρουσιάζεται ένα ξεχωριστό αφιέρωμα στους δυο πρωτοπόρους της εικόνας, στο πλαίσιο της ενότητας >> Film Forward. Μια πρώτη επαφή με το έργο τους λίγο πριν τη συμμετοχή τους στη Documenta 14, που ξεκινά στις 8 Απριλίου 2017 στην Αθήνα.

19th THESSALONIKI DOCUMENTARY FESTIVAL

I AM A DANCER VIVE LA FUITE X APARTMENTS

AWARD SPONSOR

DOCS IN PROGRESS

two thirty five inc analog.digital.cinema www.235.gr

SPLENDID TRAVEL CENTER

Εμπιστευτείτε το Splendid Travel, το δικό σας ταξιδιωτικό γραφείο για όλες τις μετακινήσεις και ταξίδια σας

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΙΑΤΑ - ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
ΤΑΞΙΔΙΑ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΩΝ - ΕΣΩΤΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ - ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ - ΓΑΜΗΛΙΑ ΤΑΞΙΔΙΑ
SPLENDID ΛΙΣΤΑ ΓΑΜΟΥ - ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ - ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ - ΤΑΞΙΔΙΑ ΚΙΝΗΤΡΩΝ - VIP SERVICE - SPA
ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ»

50 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

SPLENDID TRAVEL CENTER ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΤΑΞΙΔΙΑ - ΕΚΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ - ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 29, 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΤΗΛ: 2310 244260-2, FAX: 2310 283814
E-mail: info@splendid.gr • www.splendid.gr • Αρ. Αδείας: ΕΟΤ 04669

Επιμέλεια:
/ Ελένη Ανδρουτσοπούλου
/ Βασίλης Τερζόπουλος
/ Πάννης Σμοίλης

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΣΕ ΕΠΙΣΗΜΗ ΠΡΩΤΗ

Πού, πότε, πώς και
το σημαντικότερο,
γιατί. Το τελευταίο
το απαντούν οι ίδιοι
οι δημιουργοί

IXΘΥΣ

Μνήμες του Νίκου Καβουκίδη

Tagline:

Η δικτατορία του Μεταξά, το Αλβανικό Έπος, η γερμανική κατοχή, η Αντίσταση, η Απελευθέρωση, ο Εμφύλιος, τα έκτακτα στρατοδικεία, η Μακρόνησος, σ' ένα ντοκιμαντέρ για την, πάση θυσία, διατήρηση της ιστορικής μνήμης.

Trivia:

Ο σκηνοθέτης χρησιμοποιεί σπάνιο αρχειακό υλικό, μέρος του οποίου δεν έχει προβληθεί ξανά.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Σε τούτη την ταινία αποτυπώνεται η αβάσταχτη τραγικότητα μιας απ' τις κρίσιμότερες περιόδους του νεότερου ελληνισμού: Δικτατορία Μεταξά - Έπος του '40 και μεγαλείο Εθνικής Αντίστασης- Εμφύλιος σπαραγμός. Με την ιστορία να παίζει ένα απ' τα πιο ύπουλα παιχνίδια της, με εναλλαγές μοναδικού μεγαλείου (αδικαίωτου!), και ανείπωτης τραγωδίας, καθώς η Ελλάδα, που έσερνε το χορό ψηλά με τους αντάρτες, βυθίστηκε στην εφιαλτική δίνη του εμφυλίου και στον μετεμφυλιακό ζόφο. Τα ανεκτίμητα και πρωτοπαρουσιαζόμενα «ντοκουμέντα» της, έργο τολμηρών και πρωτοπόρων οπερατέρ, όπως μάλιστα υπομνηματίζονται, από φωνές γνωστών ηθοποιών, με αποσπάσματα έργων έγκριτων πνευματικών ανθρώπων και μεγάλων λογοτεχνών μας, εμπεριέχουν στον ίδιο το βαθύτερο πυρήνα του μεγάλου πόνου που προκαλούν και την «κάθαρση» της πρόδηλης διδαχής τους.

IXΘΥΣ του Χρήστου Καραλιά

Tagline:

Η ζωή μιας εξαμελούς οικογένειας σ' ένα περιφραγμένο κτήμα έξω απ' την Αθήνα, που επικεντρώνεται σε μια εναλλακτική ανατροφή και κατ' οίκον εκπαίδευση των παιδιών.

Trivia:

Πρόκειται για σπουδαστική προσπάθεια που κατέληξε σε ολοκληρωμένο ντοκιμαντέρ

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Όσο εμείς κοινωνικοποιούμαστε στα αστικά κέντρα, πηγαίνοντας σχολείο και βγαίνοντας έξω με τους φίλους μας, παράλληλα, πίσω από ένα ψηλό φράχτη στα περίχωρα της Αθήνας υπάρχει μια οικογένεια η οποία έχει αποφασίσει να οργανώσει τη ζωή της με έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο, επιλέγοντας "να είναι σε αυτό τον κόσμο, χωρίς να είναι από αυτό τον κόσμο". Αν αυτό ακούγεται τρομακτικό και παράλογο, τότε ίσως αφού δείτε αυτή την ιστορία να προβληματιστείτε για το που αρχίζει ο περιορισμός και τι είναι τελικά σ' αλήθεια η ελευθερία.

Το πρώτο γεύμα - Το ταξίδι της τροφής των Γιούρι Αβέρωφ, Ανδρέα Αποστολίδη, Νίκου Νταγιαντά και Λευτέρη Χαρίτου

Tagline:

Πώς άλλαξαν οι τροφές, τα σκεύη και οι διατροφικές συνήθειες στον ελλαδικό χώρο ανά τους αιώνες; Το πρώτο επεισόδιο μιας σειράς ντοκιμαντέρ που εξερευνά χιλιάδες χρόνια ελληνικής γαστρονομίας.

Trivia:

Μια σημαντική έρευνα για την τροφή που περιλαμβάνει συνεντεύξεις με σημαντικούς επιστήμονες από Ελλάδα και εξωτερικό, γυρίσματα σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους, σε όλη την ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα καθώς και σε σημαντικές τοποθεσίες στο εξωτερικό, όπως η Κωνσταντινούπολη, η Καππαδοκία και η Μικρά Ασία, η Μασσαλία, η Σικελία και η Ρώμη.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Στο πρώτο από τα πέντε επεισόδια της σειράς «Το Ταξίδι της Τροφής» ανακαλύπτουμε ότι οι πρώτες μεγάλες επαναστάσεις στην ιστορία μας σχετίζονται με την τροφή. Η οργάνωση των ανθρώπων σε ομάδες, τα πρώτα χωριά, η αρχή της πολιτικής, η θρησκεία και η ανάπτυξη των πρώτων πολιτισμών του Αιγαίου συνδέονται με αυτή τη βασική μας ανάγκη. Ειδικά στη Μεσόγειο, η αναζήτηση της τροφής μας κάνει πιο ευρηματικούς, εξωστρεφείς και δημιουργικούς, μας ωθεί να πάρουμε ρίσκα, να ταξιδέψουμε και να υιοθετήσουμε ξένες συνήθειες. Αυτή θα είναι και αρχή της γαστρονομίας.

Πάννης Καστρίτσος: Ο άνθρωπος και ο ίσκιος του του Δημήτρη Κουτσιαμπασάκου

Tagline:

Ένα συναρπαστικό ταξίδι στο αισθητικό σύμπαν του εικαστικού, Πάννη Καστρίτση, μέσα από την κινηματογραφική σκιαγράφιση του πορτρέτου του.

Trivia:

Ο Δημήτρης Κουτσιαμπασάκος επιστρέφει στο Φεστιβάλ με μια ιδιαίτερη ματιά στην προσωπικότητα του Πάννη Καστρίτση.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Πατί έχει τον Φυσικά, την Ανάστω, την Ξύλινη γουρούνα με τα γουρουνάκια, την Αμφιβολία του Σεζάν, τον Διονύσιο εκ Φουρνά, την μηχανή του χρώματος, γιατί "Κάποιος φοβάται το χονδροκόκκινο", γιατί έχει γλέντι με μουσική και φασολάδα, γιατί θα πέσουμε στην Μεγάλη λακούβα, θα ταξιδέψουμε στην Δάφνη Ευρυτανίας και θα γνωρίσουμε τον "Σύντροφο", θα ακούσουμε ακαπέλα το "Ο Τριτσιμπίδας κάνει γάμο", θα περπατήσουμε εκείνο το μονοπάτι, γιατί είναι 52 λεπτά, γιατί θα γελάσουμε και θα συγκινηθούμε.

Το πρώτο γεύμα - Το ταξίδι της τροφής

Πάννης Καστρίτσος:
Ο άνθρωπος και ο ίσκιος του

Κάθε Μέρα του Σπύρου Γερούση

Tagline:

Η γενιά του '90, οι καθημερινές προκλήσεις κι οι πολιτικές επιλογές της, εξεταζόμενες μέσα από το πρίσμα της ελληνικής χιπ κοπ σκηνής και της ιδιαίτερης κουλτούρας της.

Trivia:

Η μουσική της ταινίας γράφτηκε από τον Dj Spells.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Το Κάθε Μέρα είναι πιο πολύ ένα χιπ κοπ ντοκιμαντέρ παρά ένα ντοκιμαντέρ για το χιπ κοπ. Καθώς το ελληνικό χιπ κοπ έχει πλέον ενηλικιωθεί και η ιστορία του είναι λίγο-πολύ γνωστή, το ντοκιμαντέρ ασχολείται με θέματα που έχουν απασχολήσει τη σκηνή πλαισιώνοντας το λόγο και τις πρακτικές της, από την οξεία και ποικιλόμορφη κριτική της ελληνικής κοινωνίας στη διάρκεια των παχυλών 90's μέχρι και αναλύσεις και τρόπους αντιμετώπισης της κρίσης στο παρόν. Το Κάθε Μέρα παρουσιάζει την καθημερινή διάσταση της ελληνικής χιπ κοπ σκηνής αντλώντας τις πηγές του από εκεί που γεννήθηκε. Στο δρόμο. Συμμετέχουν: ΛΕΞ, DASH, ΕΙΣΒΟΛΕΑΣ.

Αλέξανδρος Βέλιος: η τελευταία απόφαση / του Αντώνη Τολάκη

Tagline:

Ο γνωστός δημοσιογράφος, Αλέξανδρος Βέλιος, αποφασίζει ο αναπόφευκτος θάνατός του να είναι αποκλειστικά δική του υπόθεση. Σε δυο μέρες διευθετεί τα της κηδείας του, αποχαιρετά τους δικούς του ανθρώπους: θα πεθάνει με ευθανασία.

Trivia:

Όπως αποκάλυψε ο δημοσιογράφος Δημήτρης Αλικάκος, ο Αλέξανδρος Βέλιος ήθελε πρώτα να γιορτάσει τη γιορτή του στις 30 Αυγούστου και μετά να ξεκινήσει τη διαδικασία της ευθανασίας.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Το ζήτημα της ευθανασίας δοκιμάζει τα όρια της ηθικής μας, προκαλεί διλήμματα και δικάζει την κοινή γνώμη. Αποτελεί έναν δυναμικό αντίλογο στην άρνηση του σύγχρονου κόσμου να αποδεχτεί την αναπόδραστη πραγματικότητα του τέλους της ζωής. Ο Αλέξανδρος Βέλιος, με τον θάνατο του, με την απόφαση του να φύγει αξιοπρεπώς, το διατυπώνει ξεκάθαρα: ο χρόνος είναι η μεγαλύτερη τραγωδία του ανθρώπου.

Portolago -Φαντάσματα στο Αιγαίο της Ιωάννας Ασμενιάδου-Φωκά

Tagline:

Η άγνωστη ιστορία των αμυντικών εγκαταστάσεων που δημιούργησαν οι Ιταλοί στη Λέρο, κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου, έρχεται στο φως, δείχνοντας πώς φιλοξενήθηκαν 100.000 άνθρωποι σ' ένα νησάκι 7.500 κατοίκων.

Trivia:

Μεταξύ των ανθρώπων που πέρασαν από τις εγκαταστάσεις των Ιταλών (αεροναύ-σταθμοις, πυροβολαρχίες), ήταν στρατιώτες, έφηβοι, ψυχασθενείς, πολιτικοί κρατούμενοι, πρόσφυγες και μετανάστες.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Μέσα από μια πόλη άγνωστη σ' ένα μικρό νησί στην άκρη του Αιγαίου, θα ανακαλύψεις τα 100 τελευταία χρόνια της ευρωπαϊκής ιστορίας. Ιταλοί, Γερμανοί, Άγγλοι και Έλληνες, στρατιώτες, ορφανά, εξόριστοι, ψυχασθενείς και πρόσφυγες είναι μερικοί από τους 100.000 ανθρώπους που πέρασαν από τον πόλη του Portolago.

THE WONDER KID

του Πώργου Παντελεάκη

Tagline:

Μετά τον σοβαρό του τραυματισμό, ο πυγμάχος Αλέξανδρος Τσανικίδης ανακάμπτει και βάζει στόχο τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Ρίο, σ'

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΣΕ ΕΠΙΣΗΜΗ ΠΡΩΤΗ

GR

ένα ντοκιμαντέρ που μας μυεί στα μυστικά του.

Trivia:

Μια εκ των έσω ματιά σ' ένα άθλημα με φανατικούς οπαδούς, αλλά όχι ιδιαίτερα γνωστό στο ευρύ κοινό.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Αξίζει να τη δεις γιατί είναι «Ντοκιμαντέρ». Αξίζει να τη δεις γιατί ασχολείται με ένα χώρο, ερμητικά κλειστό και παρεξηγημένο αυτόν της πυγμαχίας. Ένα «ακραίο» άθλημα για λίγους και αθόρυβους, εδώ στην Ελλάδα. Αξίζει τέλος να την δεις για την αφήγηση της, εννοώντας το οπτικοακουστικό όχημα της την δομή και αισθητική της. Πατί ίσως να είναι από τις λίγες αντιπροσωπευτικές ταινίες νέας γενιάς ανεξάρτητων κινηματογραφιστών, γυρισμένες πραγματικά "Indie-anika". Αξίζει να τη δεις γιατί πλέον είσαι περίεργος.

The Extra Mile

της Βικτώριας Βελοπούλου

Tagline:

Έχοντας ως σκοπό να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο απέναντι στους ανθρώπους με κινητικά και νοητικά προβλήματα, ο κομμωτής Λευτέρης Παρασκευάς θα πάρει μέρος στο πιο δύσκολο τρίαθλο του κόσμου: το Arch to Arch.

Trivia:

Μόνο 18 αθλητές παγκοσμίως έχουν καταφέρει να ολοκληρώσουν τη συνολική απόσταση των 463,5 χλμ που καλύπτει ο αγώνας, η οποία ξεκινά με τρέξιμο 140 χιλιόμετρων από το Λονδίνο για το Ντόβερ, συνεχίζεται με κολύμπι από τη Μάγχη ως το Καλέ στις ακτές της Γαλλίας και τελειώνει με ποδηλασία μέχρι τον τερματισμό στην Αψίδα του Θριάμβου στο Παρίσι.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Είναι μια ανθρώπινη ιστορία αποφασιστικότητας, αισιοδοξίας και ανθρωπιάς κόντρα στην εποχή της κρίσης. Ο Λευτέρης επιχειρεί να διανύσει το πιο ακραίο τρίαθλο στον κόσμο, ευαισθητοποιώντας το κοινό για τον φιλανθρωπικό σκοπό του. Ο αθλητής έρχεται αντιμέτωπος με τον πόνο, σε όλα τα επίπεδα. Το ανθρώπινο σώμα έχει τους κανόνες του όμως η ψυχή έχει τον δικό της σκοπό. Και επειδή αυτό που κινεί το σώμα είναι η αθέατη πλευρά του, η ψυχή, αυτό που κάνει έναν αγώνα συναρπαστικό είναι ο τρόπος που δοκιμάζεται η ανθρώπινη θέληση. Στερεότυπα ορίζουν πόσο αντέχει το ανθρώπινο σώμα, τότε «λυγίζει»... Μέχρι να βρεθεί αυτός που δεν θα δει εμπόδια, δεν θα ακούσει τον πόνο, θα βουτήξει μέσα στα άδυτα της ψυχής του, θα εμπιστευτεί το φως του και θα σπάσει τα όρια του. Γιατί για την ψυχή δεν υπάρχουν όρια.

Ο διάλογος του Βερολίνου του Νίκου Λυγγούρη

Tagline:

Καταγραφή της ζωής και φιλοσοφική σκέψη, παντρεύονται σ' ένα ταξίδι στη νεώτερη ευρωπαϊκή ιστορία, κι ένα παιχνίδι αλληλεπίδρασης μεταξύ του γερμανικού και του ελληνικού πολιτισμού.

Trivia:

Ο Νίκος Λυγγούρης επιστρέφει μ' ένα προσωπικό δοκίμιο.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Πατί παρατηρεί ένα 'καυτό' θέμα, την πολύπλοκη σχέση Βορρά και Νότου (Γερμανίας -Ελλάδας) από μια μη καθημερινή, απόλυτα προσωπική και ταυτόχρονα διαχρονική σκοπιά.

Η ιστορία είμαι εγώ - Ανδρέας Λεντάκης / του Μένου Δελιοτζάκη

Tagline:

Η πολιτική ιστορία της Ελλάδας, στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα, μέσα από την παρουσίαση της ζωής, της δράσης και της πνευματικής πορείας του Ανδρέα Λεντάκη.

Trivia:

Ο Ανδρέας Λεντάκης φυλακίστηκε για τέσσερα χρόνια και υπέστη βασανιστήρια κατά τη Χούντα των Συνταγματαρχών. Για την περιπέτειά του, ο Μίκης Θεοδωράκης έγραψε τα «Τραγούδια του Αντρέα»

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Είναι η γνωριμία με μιας από τις σημαντικότερες προσωπικότητες της πολιτικής ζωής της χώρας, στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα. Και μέσω αυτού, η ιστορία της Αριστεράς, του φοιτητικού κινήματος, της έντονης πολιτικά και κοινωνικά δεκαετίας του '60, του 114 και του 15% για την παιδεία, της νεολαίας

Portolago -Φαντάσματα στο Αιγαίο

Λαμπράκη κλπ. Πολιτικά και κοινωνικά ανήσυχος. Δεινός φιλόλογος με πλούσιο συγγραφικό έργο. Θύμα άγριων βασανιστηρίων της εποχή της επταετίας. Εξόριστος στα περισσότερα κέντρα εκτοπισμού. Δήμαρχος με οράματα που σήμερα έχουν γίνει θεσμοί της πολιτείας, αλλά κυρίως ένας ασυμβίβαστος πολιτικός. Προσωπικότητα, που λείπει από την σημερινή πολιτική ζωή της χώρας.

Village Potemkin

του Δομήνικου Ιγνατιάδη

Tagline:

Ο Δομίνικος, πρώην χρήστης ναρκωτικών ουσιών, περιπλανιέται με το ποδήλατό του στην Αθήνα της κρίσης, συναντώντας ανθρώπους με κοινό παρελθόν, που παραμένουν "καθαροί". Μέσα από τον επαναπροσδιορισμό των αξιών τους, παίρνουν μια νέα διαδρομή προς την αυτογνωσία.

Στρίγγλες

Village Potemkin

και του μοντάζ ένας, επειδή η παραγωγή ήταν ανεξάρτητη και οι ήρωες απρόβλεπτοι. Οι αστάθμητοι παράγοντες για ανθρώπους σαν εμένα είναι πολλοί. Η εποχή της κρίσης είναι ίσως η καλύτερη εποχή για να «καθαρίσεις», υπό την έννοια ότι τα πράγματα γίνονται πιο σκληρά αλλά και ξεκάθαρα. Πρέπει να πάρεις θέση. Το ντοκιμαντέρ αυτό είναι για μένα η εκδίκηση των αποδιοπομπαίων τράγων, των ναρκομανών δηλαδή βασιζόμενη μόνο στην αλήθεια τους. Και μόνος οδηγός μου ήταν αυτή η επιθυμία.

Στρίγγλες / του Άγγελου Κοβότσου

Tagline:

Πέντε γυναίκες στη Θεσσαλονίκη, φτιάχνουν ένα μουσικό σχήμα που αποτελείται απλώς από τις φωνές τους. Θα καταφέρουν να επιβάλλουν την εναλλακτική μουσική τους σ' ένα παγιωμένο καλλιτεχνικό περιβάλλον;

Trivia:

Ο σκηνοθέτης του ντοκιμαντέρ, Άγγελος Κοβότσος, γνώρισε τα μέλη του συγκροτήματος το 2014, όταν οι Stringless τραγουδούσαν σε εορταστική εκδήλωση για την αλλαγή του χρόνου, και του κίνησαν το ενδιαφέρον.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Είναι ΣΤΡΙΓΓΛΕΣ: δηλαδή ζόρικες κι αποφασισμένες. Θα τις δείτε, ν' αγωνίζονται επί δύο χρόνια, να παραμείνουν ενωμένες παρά και ενάντια στα απίστευτα και ανυπέρβλητα εμπόδια που τους παρουσιάζονται. Είτε τα δημιουργούν οι ίδιες, είτε το σύμπαν γι' αυτές. Πατί είναι ΓΥΝΑΙΚΕΣ. Είναι STRING-LESS: όμορφες γυναίκες, όμορφες φωνές. Θα ακούσετε υπέροχα τραγούδια απ' όλο τον κόσμο. Τις οπερέτες, τα μιμναίικα, τα ποντιακά, τα βουλγάρικα, τα έντεχνα τα κάνουν μουσική δική τους, με το δικό τους τρόπο. Με λίγα λόγια είναι ΜΟΥΣΙΚΟΙ.

The Extra Mile

Ο μεγάλος περίπατος της Άλκης της Μαργαρίτας Μαντά

Tagline: Ένα κινηματογραφικό ταξίδι στον πολυτάραχο βίο και το γοητευτικό συγγραφικό έργο της Άλκης Ζέη, που κουβαλάει μέσα του όλη την ιστορία της Ελλάδας.

Trivia: Τα έργα της Άλκης Ζέη έχουν μεταφραστεί σε 20 γλώσσες. Το 2010 τιμήθηκε με το βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών για το σύνολο του έργου της, το 2014 αναγορεύτηκε σε επίτιμη διδάκτορα του ΑΠΘ, ενώ το 2015 αναγορεύτηκε επίτιμη διδάκτωρ Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

Αξίζει να τη δεις γιατί: Η Άλκη Ζέη είναι η διεθνώς αναγνωρισμένη, χιλιόμετρα φρασμένη σε όλο τον κόσμο ελληνίδα συγγραφέας και είναι και μία γυναίκα που έχει κυριολεκτικά βιώσει «στο πετσί της» όλη την ιστορία της Ελλάδας του 20ου αιώνα. Παμένα, είναι η Άλκη που με εμπιστεύθηκε και μου αφηγήθηκε την ιστορία ως προσωπική της μνήμη. Και που, επί ενάμιση χρόνο που δουλεύαμε μαζί για την ταινία, γίναμε και λίγο φιλενάδες. Με έμαθε πράγματα που δεν ήξερα, δώρισε στην ταινία την προσωπική της, βιωμένη, σωματική μνήμη της Ιστορίας. Εγώ κάνω ταινίες. Αν οι ταινίες που κάνω θεωρούνται άξιες για θέαση, δεν είμαι εγώ που θα το πώ. Ας το πουν οι θεατές που θα επιλέξουν να δούν τις ταινίες που κάνω.

Φαντάσματα πλανιούνται πάνω από την Ευρώπη των Μαρία Κουρκούτα και Νίκη Πάνναρη

Tagline: Η δύσκολη καθημερινότητα των μεταναστών από τη Συρία, το Πακιστάν και το Αφγανιστάν, στον αυτοσχέδιο καταυλισμό της Ειδομένης: ένας αγώνας χωρίς τέλος, για φαγητό, προμήθειες και ιατρική περίθαλψη.

Trivia: Μία πολύ διαφορετική κινηματογραφική προσέγγιση του προσφυγικού ζητήματος.

Αξίζει να τη δεις γιατί: Μας είναι πολύ δύσκολο να πούμε εμείς για ποιο λόγο αξίζει κάποιος να δει την ταινία μας. Αφήνουμε την απάντηση στους ίδιους τους θεατές. Από κει και πέρα, κάθε ταινία που έχει γίνει με κόπο και αγάπη για το ίδιο το σινεμά, αξίζει να μοιράζεται με τον κόσμο.

Πεθαίνοντας στο γέλιο του Στέλιου Κούλογλου

Tagline: Τελικά έχει όρια η σάτιρα; Τι θα απαντούσαν, αν βρίσκονταν ακόμα εν ζωή, οι σκιτσογράφοι του σατιρικού περιοδικού Charlie Hebdo; Ο Στέλιος Κούλογλου επιστρέφει στον τόπο του εγκλήματος και φτιάχνει ένα ντοκιμαντέρ για όσους τολμούν ακόμα να κάνουν πλάκα.

Trivia: Ο σκηνοθέτης συνομιλεί με τους πρωταγωνιστές της τραγικής ιστορίας πριν αυτή συμβεί.

Αξίζει να τη δεις γιατί: Δεν θα προσκαλούσα στις προβολές της ταινίας τους σοβαροφάνεις. Ξεκινάει με ένα πλαστικό πέος στη Φινλανδία και τελειώνει με τη μεγαλύτερη φάρσα στην ιστορία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ανάμεσα στους πρωταγωνιστές είναι ένας τρελός ευρωβουλευτής που παίζει γκολφ στο γραφείο του με το σχέδιο διάσωσης της Ελλάδας, οι περίφημοι YesMen και μια μυστική ομάδα που τραγουδά και διαλύει εμπορικά συνέδρια με το χαμόγελο στα χείλη. Αλλά τα τελευταία χρόνια, η κατάσταση στη χώρα και τον κόσμο μας κάνει όλο και πιο μελαγχολικούς. Ντοκιμαντέρ κωμωδία λοιπόν; Παιτί όχι; Μήπως στις κηδείες δεν λένε αστεία και ανέκδοτα για να απαλύνουν το πόνο;

Πού είσαι Σιγκάλ; του Άγγελου Ράλλη

Tagline: Το 2014, όταν η Γεζίντι πόλη Shingai στο βόρειο Ιράκ, κατακτήθηκε από την Isis, η οργάνωση δολοφόνησε χιλιάδες άνδρες και απήγαγε 3.000 γυναίκες και παιδιά. Μέχρι σήμερα οι Γεζίντι πρόσφυγες περιμένουν την ώρα που θα είναι ασφαλές να γυρίσουν στα σπίτια τους.

Trivia: Η ταινία πραγματοποιήσε παγκόσμια πρεμιέρα στο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ του Άμστερνταμ (IDFA).

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΣΕ ΕΠΙΣΗΜΗ ΠΡΩΤΗ

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Η ταινία παρουσιάζει μια οικογένεια προσφύγων Γεζίντι, καθώς επικοινωνούν με την κόρη τους, η οποία έχει απαχθεί από το ISIS, χωρίς να γνωρίζουν αν θα την ξαναδούν ζωντανή. Το "Που είσαι Σιγκάλ; επιχειρεί να ανιχνεύσει την ασάφεια μεταξύ του πραγματικού και του μη πραγματικού, αυτού δηλαδή που ενώ είναι μακριά νιώθουμε πως βρίσκεται σε άμεση εγγύτητα, λόγω της σημερινής ψηφιακής πραγματικότητας. Η ταινία βασίζεται σε σκηνές μονοπλάνα, και αποτελεί μια λεπτομερή παρατήρηση των ατομικών συμπεριφορών στα πλαίσια μίας θρησκευτικής μειονότητας που τελεί υπό διωγμό. Η κάμερα καταγράφει χωρίς να πλησιάζει πολύ κοντά, αφετέρου όμως διατηρεί μια εξαιρετική οικειότητα με τους χαρακτήρες.

Της πατρίδας μου η σημαία του Στέλιου Χαραλαμπίδου

Tagline: Σ' ένα ορεινό χωριό της Αρκαδίας, μια αυτάρκης κοινωνία ζει με ό,τι η ίδια παράγει. Η πορεία των ανθρώπων αυτών, η μετανάστευση στο εξωτερικό και το εσωτερικό μετά τη ναζιστική κατοχή, θα γίνει καθρέφτης της πορείας μιας ολόκληρης χώρας.

Trivia: Οι μεταβολές της ελληνικής κοινωνίας τα τελευταία χρόνια μέσα από τη ματιά ενός καταξιωμένου ντοκιμαντερίστα.

WIE BOJEN IM MEER/ Drifting Generation

της Στέλλας Νικολέτας Δροσσά

Tagline:

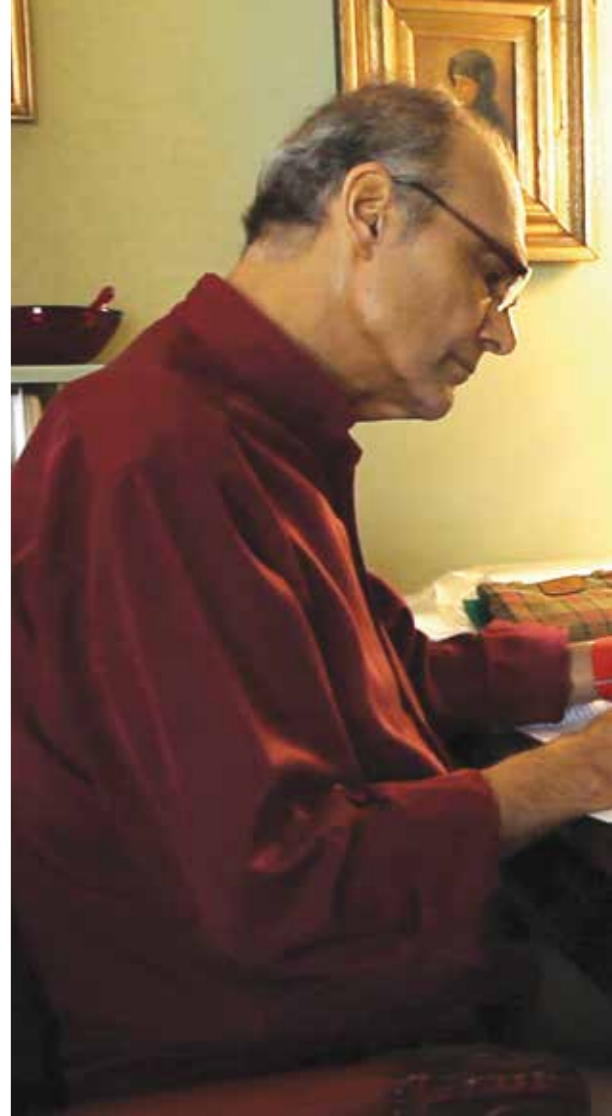
Μια παρέα γυναικών, κόρες Ελλήνων μεταναστών της Γερμανίας, καλούνται να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης στην προσωπική και την επαγγελματική τους ζωή, κατά τη διάρκεια της κρίσιμης εξαετίας, 2010-2016. Έκαναν καλά που γύρισαν στην πατρίδα;

Trivia:

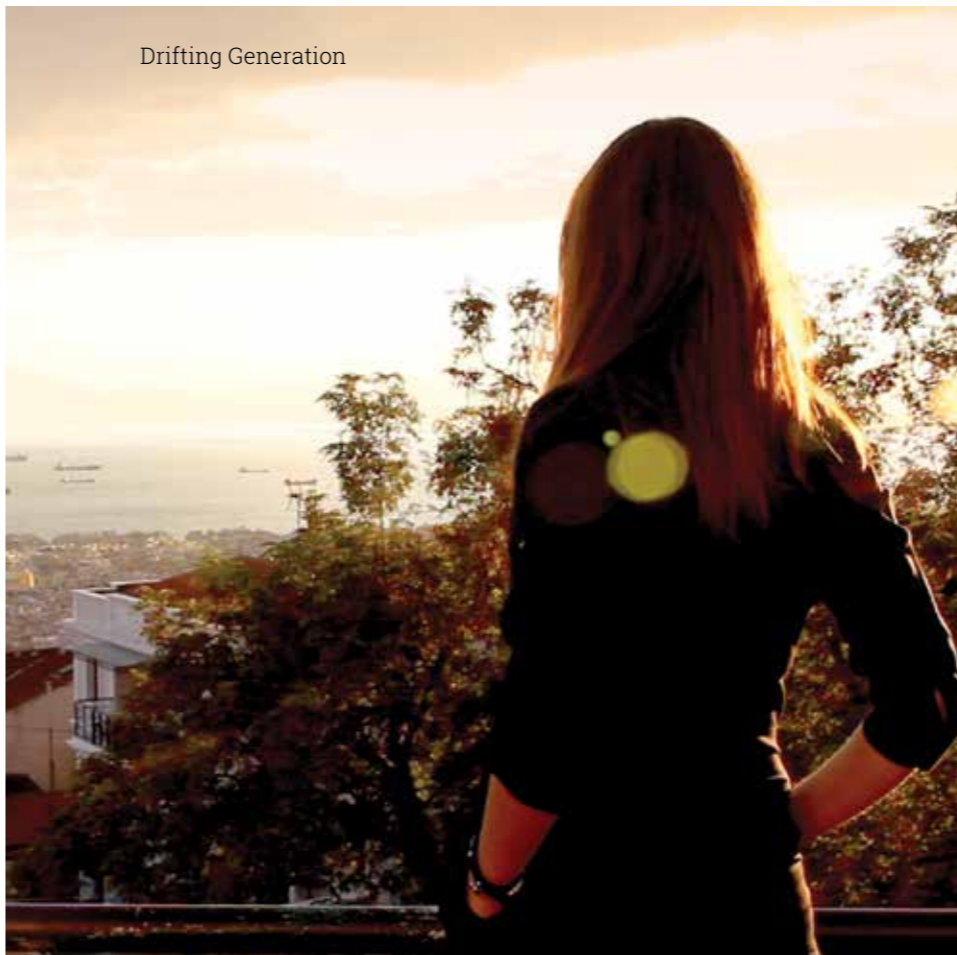
Η ίδια η σκηνοθέτρια είναι ελληνίδα μετανάστρια στη Γερμανία.

Αξίζει να τη δεις γιατί:

Αξίζει να την δεις γιατί θα σου θυμίσει κομμάτια από το παρελθόν, τότε δηλαδή που ξεπούσε η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΡΙΣΗ. Πάλι θα έρθει να σε απασχολήσει, αλλά αυτή τη φορά με έναν πολύ προσωπικό τρόπο. Ακόμη, η ταινία θα σου υπενθυμίσει πως κάθε άνθρωπος πρέπει να επιλέγει τη ζωή που θα κάνει και μετά, να ζει με τις επιλογές του. Κι όταν οι συγκυρίες οδηγούν στην αβεβαιότητα, σε καταστάσεις που εμείς οι ίδιοι δε μπορούμε να ελέγξουμε, τότε είναι ακριβώς που οι επιθυμίες – καλώς ή κακώς - υπερσχύουν της λογικής – και ίσως κάποτε τα όνειρα που θεωρήσαμε χαμένα να μπορούν τελικά να πραγματοποιηθούν. Το μέλλον το σχεδιάζουν οι φόβοι αλλά και οι νίκες μας. To be continued....

Αλέξανδρος Βέλιος: η τελευταία απόφαση

Drifting Generation

Της πατρίδας μου η σημαία

Refugee Highway

Χρόνης Πεχλιβανίδης

Έτος 2015: 800.000 άνθρωποι διασχίζουν τα ελληνικά νησιά του Αιγαίου, σε μια προσπάθεια να ξεφύγουν απ' την καταστροφή, και να φτάσουν στην Κεντρική Ευρώπη. Στην πορεία, εκατοντάδες πνίγονται. Η ανεξιλέωτη οδύνη τους, τα άδικα μαρτύρια τους, στοιχειώνουν ακόμα τη συνείδηση της Δύσης.

Refugee Highway

/ Του Γιάννη Σμοΐλη

Μικρά Ασία. Συρία. Αυστρία του Μεσοπολέμου. Κρήτη του '47. Γεωργία, Βενεζουέλα, Τεργέστη. Ένα πανόραμα, συναισθηματικό, γεωγραφικό, ανθρώπινο, ένας χάρτης ιστοριών που δεν θα αφήσει κανέναν ασυγκίνητο.

Έλληνες εσμέν το γένος, Γεώργιος Γεμιστός Πλήθων

Σταμάτης Τσαρουχάς

Το Βυζάντιο ζει; Υπερασπιζόμενος την ιδέα της φυσικής και πολιτισμικής συνέχειας του ελληνισμού, ο Γεώργιος Πλήθωνας Γεμιστός, πραγματεύεται τα μεγάλα ιστορικά και εθνικά ζητήματα.

Πίσω δεν γυρνάω

Φλώρα Πρησιμιντζή

Το γεγονός ότι πολλοί Έλληνες της Μικράς Ασίας, βρήκαν τα χρόνια της καταστροφής, καταφύγιο στη Συρία, θέτει ένα ερώτημα: μπορεί σήμερα ο ελληνισμός να μένει ασυγκίνητος μπροστά στη σύγχρονη τραγωδία των Σύρων; Το προσφυγικό εξακολουθεί να αφορά την Ελλάδα όσο και το 1923.

Ο Ακύλλας Καραζήσης συναντά τον Χόρβατ με πίστη, αγάπη, ελπίδα

Αποστολία Παπαιωάννου-Ηλίας Παννακάκης

Όταν ο γερμανοτραφής ηθοποιός και σκηνοθέτης Ακύλλας Καραζήσης, αποφασίζει να εντρυφήσει στο έργο του συγγραφέα Έντεν Φον Χόρβατ, αντιστοιχίες ανάμεσα στην Αυστρία του μεσοπολέμου με την Ελλάδα του σήμερα, γεννούν ένα νέο, συναρπαστικό έργο.

Το πείραμα της Βενεζουέλας

Ιάσων Πιπίνης

Βενεζουέλα, 18 χρόνια μετά την εκλογική νίκη του Ούγκο Τσάβες: πώς βιώνουν τη μεγάλη πολιτική και οικονομική κρίση στη χώρα, οι πολίτες; Τι συμπεράσματα μπορούν να βγουν από μια πολιτική συγκέντρωση του προέδρου Μαδούρο; Ένα ντοκιμαντέρ που επιχειρεί απαντήσεις.

Ο Ελκόμενος επί κρημνού, Κρήτη 1947

Κώστας Νταντινάκης

Μεσάνυχτα της 1ης Αυγούστου, στην Κρήτη του 1947: ένας αγωνιστής ιερέας του Ε.Α.Μ. αρπάζεται μέσα από το ίδιο του το σπίτι, από ομάδα παρακρατικών, βασανίζεται και πετιέται στον Κόκκινο Γκρεμό, κοντά στις φυλακές Καλαμίου. Μια ταινία για την ανοικτή πληγή του Εμφυλίου.

VIVE LA FUITE

Εύη Καραμπάτσου

Ρομαντικός, αντισυμβατικός, ονειροπόλος, παρορμητικός, ο σημαντικός Έλληνας ζωγράφος, Αλέξης Ακριθάκης, ταυτίστηκε όσο λίγοι ομότεχνοί του με το μύθο του "καταραμένου" δημιουργού, όπως δείχνει αυτό το ντοκιμαντέρ για την πιο γόνιμη, καλλιτεχνική του περίοδο στο Βερολίνο.

This is not a coup

Άρης Χατζηστεφάνου

Η σύγχρονη μορφή του παγκόσμιου πολέμου είναι οικονομική, κι οι στρατηγικές είναι πια πολύ πιο πολύπλοκες απ' ό,τι ήταν στο παρελθόν. Γνωστοί δημοσιογράφοι, πανεπιστημιακοί αλλά και πολιτικοί, περιγράφουν τον τρόπο που πραγματοποιεί η Ευρωπαϊκή Ένωση τα οικονομικά της πραξικοπήματα.

Κώστας Τσόκλης: Το τι, το πώς, και το γιατί της τέχνης

Αντώνης Θεοχάρης Κιούκας

Ένας Έλληνας εικαστικός, βρίσκεται στη λίστα της εφημερίδας, The Times, με τα 1000 πρόσωπα που σημάδεψαν τον 20ο αιώνα: είναι ο Κώστας Τσόκλης, κι αυτό είναι το ντοκιμαντέρ που εξετάζει τη φιλοσοφία της τέχνης του.

Ο καλλιτέχνης Βασίλης Θεοχαράκης Πάννης Βαμβακάς

Υπάρχει ένα στερέοτυπο που θέλει τον κόσμο του επιχειρείν και το σύμπαν της τέχνης, να αλληλοαποκλείονται. Μπορεί κανείς να ανταποκριθεί, ταυτόχρονα, στις απαιτήσεις της οικονομίας και σ' αυτές τις τέχνης; Ο ζωγράφος, Βασίλης Θεοχαράκης το κατάφερε.

Η τελευταία παραλία

Θάνος Αναστόπουλος- David Del Degan

Σε μια λαϊκή παραλία της Τεργέστης, ένας τοίχος χωρίζει ακόμα και σήμερα τους άντρες από τις γυναίκες. Η πικρή αλήθεια για τους σύγχρονους πολυποίκιλους διαχωρισμούς, σε μια ταινία για τα σύνορα, τις ταυτότητες κι όλα εκείνα που, ανεξήγητα, επιμένουμε να τοποθετούμε ανάμεσά μας.

Ένας δρόμος με μακρά ιστορία

Ανατολή Καρυπίδου-Δαμιανός Μαξίμωβ

Ελληνικά χωριά στη Γεωργία: μια ιστορία διακοσίων ετών, σε μεγάλο βαθμό άγνωστη αλλά συναρπαστική. Από τις αρχές του 19ου αιώνα, που ιδρύθηκε το πρώτο ελληνικό χωριό, ως τα 52 που ακολούθησαν, αυτό είναι ένα χρονικό που μελετά την όσμωση των πολιτισμών.

ΕΝΤΟΣ

ΚΙ ΕΚΤΟΣ

Γεννήθηκε στο Παρίσι στις 16 Μαρτίου 1953. Η Υπέρ είναι κόρη της Ανίκ Μπω, καθηγήτριας αγγλικών, και του Ραϊμόν Υπέρ, κατασκευαστή χρηματοκιβωτίων. Έχει τρεις αδελφές και έναν αδελφό. Ο πατέρας της κατάγεται από Εβραίους αλλά είχε προσηλυτιστεί στο Ισλαμ.

δυτικό πνευματικό νεαρή πνευματική Τελετών του Κλα

Έκανε πνευματικό γράφο, με την ταινία «Πα μια νύχτα αγάπης» κέρδισε το Βραβείο Βιπάρ. Η Υπέρ είναι η πρωταγωνίστρια κι έτσι άρχισε η διεθνής αναγνώριση. Συνεργάστηκε με τους κορυφαίους σπουδαιότερους Γάλλους σκηνοθέτες όπως ο Γκοντάρ, ο Αντρέι Βάιντα, ο Ζαν-Πιέρ Ερπερτράν, Ταβερνιέ και ο Κλοντ Σαμπρόλ. Με τον Σαμπρόλ συνεργάστηκε τριπλά και στα 35 χρόνια γνωριμίας του

Η Υπέρ σε Έχει υπή από τη τις τολμάρτητοι λική ηθολίγες και Μάουρο

Η Υπέρ η ενώ είχε

Σημαντι βραβεία Γκάμπλε έργο του

Έχει ανέ Μίλερ, σ Ουίλιαμ

Το 1999 κ

Το 2017 β Βραβείο Γυναίκε

Ιζαμπέλ Ιπέρ

Ιζαμπέλ Ιπέρ, Νουρί Μπιλγκέ Τσεϊλάν, το σινεμά στο σινεμά και γυναίκες –μούσες σε ερμηνείες που άφησαν εποχή, έρχονται στην Ταινιοθήκη Θεσσαλονίκης αμέσως μετά το τέλος του 19ου Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ. Αριστουργηματικά ταξίδια στο χώρο και τον χρόνο, μέσα από καρτέ που αγαπήθηκαν όσο λίγα.

ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: STAY TUNED!

/ Του Θωμά Λιναρά

Αφιέρωμα: Isabelle

Η Ιζαμπέλ Ιπέρ, με 45 χρόνια κινηματογραφικής καριέρας και 100 ταινίες στο ενεργητικό της, είναι αναμφίβολα μια από τις σπουδαιότερες ηθοποιούς της εποχής μας. Εμβληματική ηθοποιός του γαλλικού και του ευρωπαϊκού κινηματογράφου στον οποίο έμεινε σταθερά προσηλωμένη, καθώς αρνήθηκε τις σειρήνες της άλλης πλευράς του Ατλαντικού (οι συμμετοχές της είναι ελάχιστες στο σύνολο της φιλμογραφίας της, με προεξάρχουσα την ερμηνεία της στο έπος του Μάικλ Τσιμίνιο Η πύλη της Δύσης), συνεργάστηκε με όλους σχεδόν τους σημαντικούς ευρωπαίους δημιουργούς, ενώ πολλές φορές στήριξε με την παρουσία της έργα νέων και άγνωστων σκηνοθετών. Ηθοποιός με τεράστια ερμηνευτική γκάμα, τολμηρή στις επιλογές της, αντισυμβατική, απίστευτα δοκτική και με μια τρομερή ικανότητα μεταμόρφωσης ανάμεσα σε αντιφατικούς και ετερογενείς ρόλους, πολλές φορές δύσκολους, έως και «απεχθείς» (Δασκάλα του πιάνου), που προϋποθέτουν μεγάλο ψυχικό και ηθικό σθένος, η Ιπέρ (απ)έδειξε επανειλημμένα το ερμηνευτικό της μεγαλείο. Οι τρεις ταινίες του μικρού αυτού αφιερώματος το επικυρώνουν περίτρανα, ενώ είναι μεγάλη αδικία που αυτή η σπουδαία ηθοποιός δεν έχει ακόμα τιμηθεί με το Όσκαρ.

Η Ζυλιέτ Μπινός ως Καμίλ Κλωντέλ

Αφιέρωμα: Nuri Bilge Ceylan • Turkish Landscapes

Με μόλις επτά (πολυβραβευμένες) ταινίες από το 1998 όταν γύρισε το πρώτο του έργο (Το χωριό) μέχρι και σήμερα, ο Νουρί Μπιλγκε Τσεϊλάν, δεν είναι μονάχα η αιχμή του δόρατος της αναγέννησης του Τουρκικού κινηματογράφου, αλλά και ένας από τους σημαντικότερους Ευρωπαίους κινηματογραφιστές. Επιστέγασμα αυτής της εικοσαετούς πορείας, ο Χρυσός Φοίνικας στο Φεστιβάλ Καννών για την τελευταία του ταινία Χειμερία νάρκη. Οι ταινίες του καταγράφουν με μεγάλη αφηγηματική δύναμη και εικαστική τελειότητα (ξεκίνησε τη διαδρομή του στον χώρο της τέχνης ως φωτογράφος), την ανθρώπινη κατάσταση σε συνθήκες μοναξιάς και αποξένωσης, σε μια εκπληκτικά κινηματογραφημένη και χιονισμένη Κωνσταντινούπολη (Μακριά), ως ένα ατέρμονο οδοιπορικό ερωτικού πάθους, από την μίαν άκρη της Τουρκίας στην άλλη (Κλίματα αγάπης-με τον ίδιο στον πρωταγωνιστικό ρόλο) και τέλος, εξερεύνησης άγνωστων όσο και σκοτεινών περιοχών της ανθρώπινης ύπαρξης και της «βαθιάς» τουρκικής ενδοχώρας (Κάποτε στην Ανατολία).

Αφιέρωμα: Το σινεμά στο Σινεμά!

Από τις απαρχές του ο κινηματογράφος χρησιμοποίησε ως μυθοπλαστικό υλικό των ιστοριών του, τον ίδιο του τον εαυτό, δηλαδή αυτό καθαυτό το κινηματογραφικό μέσο. Πληθώρα ταινιών -όλων των ειδών- γυρίστηκαν έχοντας ως θέμα το γύρισμα μιας ταινίας, εν είδει αναφοράς, κριτικού ή και σκωπτικού σχολίου, ενίοτε παρωδώντας ή αποδομώντας την ταυτότητα, την φύση και τα όρια του μέσου- εντέλει, μιλώντας και δείχνοντας το σαγηνευτικό «ψέμα» της 7ης τέχνης, όπως ακριβώς και οι τρεις ταινίες του προγράμ-

ματος: στον Ερασιτέχνη κινηματογραφιστή, ο ήρωας φορώντας τα κινηματογραφικά γυαλιά βλέπει την πραγματικότητα και τον ίδιο του τον εαυτό με άλλα μάτια· στην Κατάσταση των πραγμάτων όταν το σελιλόιντ (δηλαδή τα λεφτά) τελειώνει, συνεργείο, ηθοποιοί, σκηνοθέτης και παραγωγός έρχονται αντιμέτωποι με τα όρια του εαυτού τους· στο Όλα για πούλημα ο έξω κόσμος εισβάλλει στο πλατώ ακυρώνοντας την ταινία, καθώς ο ηθοποιός-πρωταγωνιστής δεν μπορεί να έρθει στο γύρισμα, απλά γιατί, δεν ζει πια... Και έτσι η μυθοπλασία και η πραγματικότητα λιώνουν η μια μέσα στην άλλη και μεταμορφώνονται σε κινηματογραφικές εικόνες!

Αφιέρωμα: Elles

Ποια είναι η τέχνη των γυναικών; Σπουδαία βιβλία, θεσπέσιες μουσικές έχουν γραφτεί, χιλιάδες ταινίες έχουν γυριστεί και το ερώτημα δεν έχει απαντηθεί... Όπως και να 'χει στις τρεις ταινίες του προγράμματος η Κατρίν Ντενέβ σε ρόλο ακαταμάχητης Σειρήνας στήνει μια πλεκτάνη, παγιδεύοντας τον Ζαν-Πωλ Μπελμοντό στα δίχτυα του έρωτα και της προδοσίας, η Στεφάν Οντράν με τις γαστριμαργικές απολαύσεις της μαγειρικής, δεν μαγεύει μονάχα τους ουρανόσκους των καλεσμένων της στο δείπνο, αλλά τους ανοίγει τις Πύλες ενός Παραδείσου, την ύπαρξη του οποίου αγνοούσαν, ενώ η Ζυλιέτ Μπινός στον ρόλο της Καμίλ Κλωντέλ -μούσα, σύντροφος του Ροντέν και εξαιρετική γλύπτρια η ίδια- κουβαλά όλο το βάρος και την οδύνη του κόσμου καθώς γλιστρά στην άβυσσο της τρέλας, κλεισμένη σε ψυχιατρικό ίδρυμα τα τελευταία 30 χρόνια της ζωής της, επειδή τόλμησε να διεκδικήσει την ατομική της ελευθερία. Οι εξαιρετικές ερμηνείες -η τέχνη των γυναικών- συνιστούν την αδιαφιλονίκητη υπεραξία των ταινιών.

Πρόγραμμα

Αφιέρωμα: Isabelle (19.20.21/3/2017)

19/3 ΚΥΡΙΑΚΗ

18.30 Η τελετή /Κλωντ Σαμπρόλ
21.00 Σπίτι με θέα /Ούρσουλα Μάγιερ

20/3 ΔΕΥΤΕΡΑ

18.30 Στη χώρα των άλλων /
Χονγκ Σανγκ-σου

21.00 Η τελετή /Κλωντ Σαμπρόλ

21/3 ΤΡΙΤΗ

18.30 Σπίτι με θέα /Ούρσουλα Μάγιερ
21.00 Στη χώρα των άλλων /
Χονγκ Σανγκ-σου

Αφιέρωμα: Nuri Bilge Ceylan

• Turkish Landscapes (26.27.28/3/2017)

26/3 ΚΥΡΙΑΚΗ

18.30 Μακριά
21.00 Κάποτε στην Ανατολία

27/3 ΔΕΥΤΕΡΑ

18.30 Κλίματα αγάπης
21.00 Μακριά

28/3 ΤΡΙΤΗ

18.30 Κάποτε στην Ανατολία
21.15 Κλίματα αγάπης

Αφιέρωμα: Το σινεμά στο Σινεμά! (2.3.4/4/2017)

2/4 ΚΥΡΙΑΚΗ

18.30 Ερασιτέχνης κινηματογραφιστής /
Κριστόφ Κισλόφσκι

21.00 Η κατάσταση των πραγμάτων /
Βιμ Βέντερς

3/4 ΔΕΥΤΕΡΑ

18.30 Όλα για πούλημα /Αντρέι Βάιντα
21.00 Ερασιτέχνης κινηματογραφιστής /
Κριστόφ Κισλόφσκι

4/4 ΤΡΙΤΗ

18.30 Η κατάσταση των πραγμάτων /
Βιμ Βέντερς

21.00 Όλα για πούλημα /Αντρέι Βάιντα

Αφιέρωμα: Elles (9.10.11/4/2017)

9/4 ΚΥΡΙΑΚΗ

18.30 Η σειρήνα του Μισισιπέ /
Φρανσουά Τρυφώ

21.00 Η γιορτή της Μπαμπέτ /
Γκάμπριελ Άξελ

10/4 ΔΕΥΤΕΡΑ

18.30 Καμίλ Κλωντέλ 1915 /Μπρουνό Ντυμόν
21.00 Η σειρήνα του Μισισιπέ /
Φρανσουά Τρυφώ

11/4 ΤΡΙΤΗ

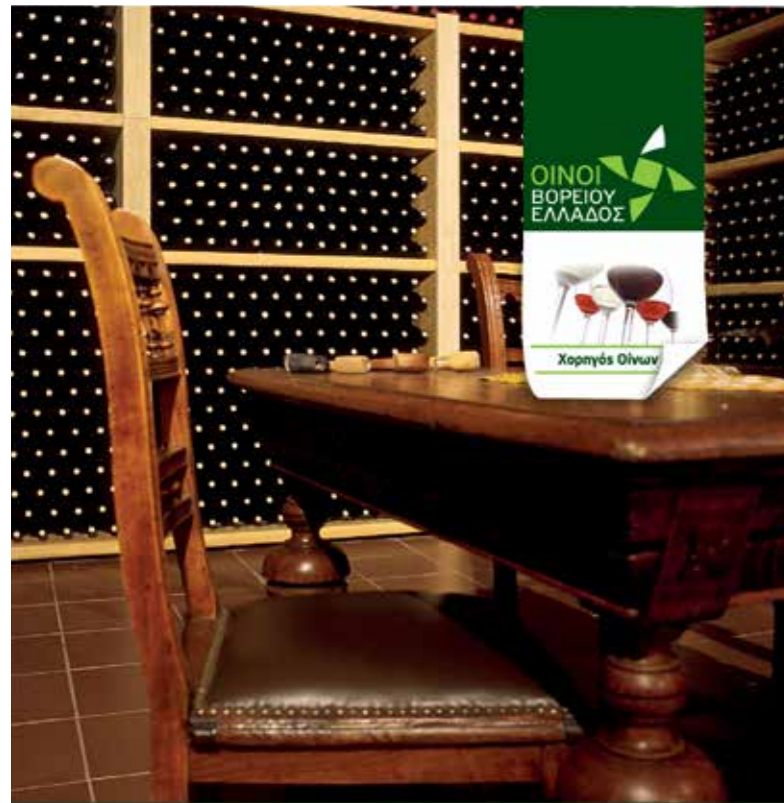
18.30 Η γιορτή της Μπαμπέτ /
Γκάμπριελ Άξελ

21.00 Καμίλ Κλωντέλ 1915/
Μπρουνό Ντυμόν

ΚΖΝ ΒΛΛ ΑΜΜ ΚΝΑ

Ταξίδι
στον κινηματογράφο!

Οίνοι Βορείου Ελλάδος
Χορηγός Οίνων στο 19ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης

Επισκεφθείτε τα οινολογία μας στο ανοιχτούρα δίκτυο «Δρόμοι του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος»!
Πληροφορίες: Τ. 2310 281617 | winesofnorthgreece.gr | wines_of_north_greece
www.winesofnorthgreece.gr | www.wineroads.gr

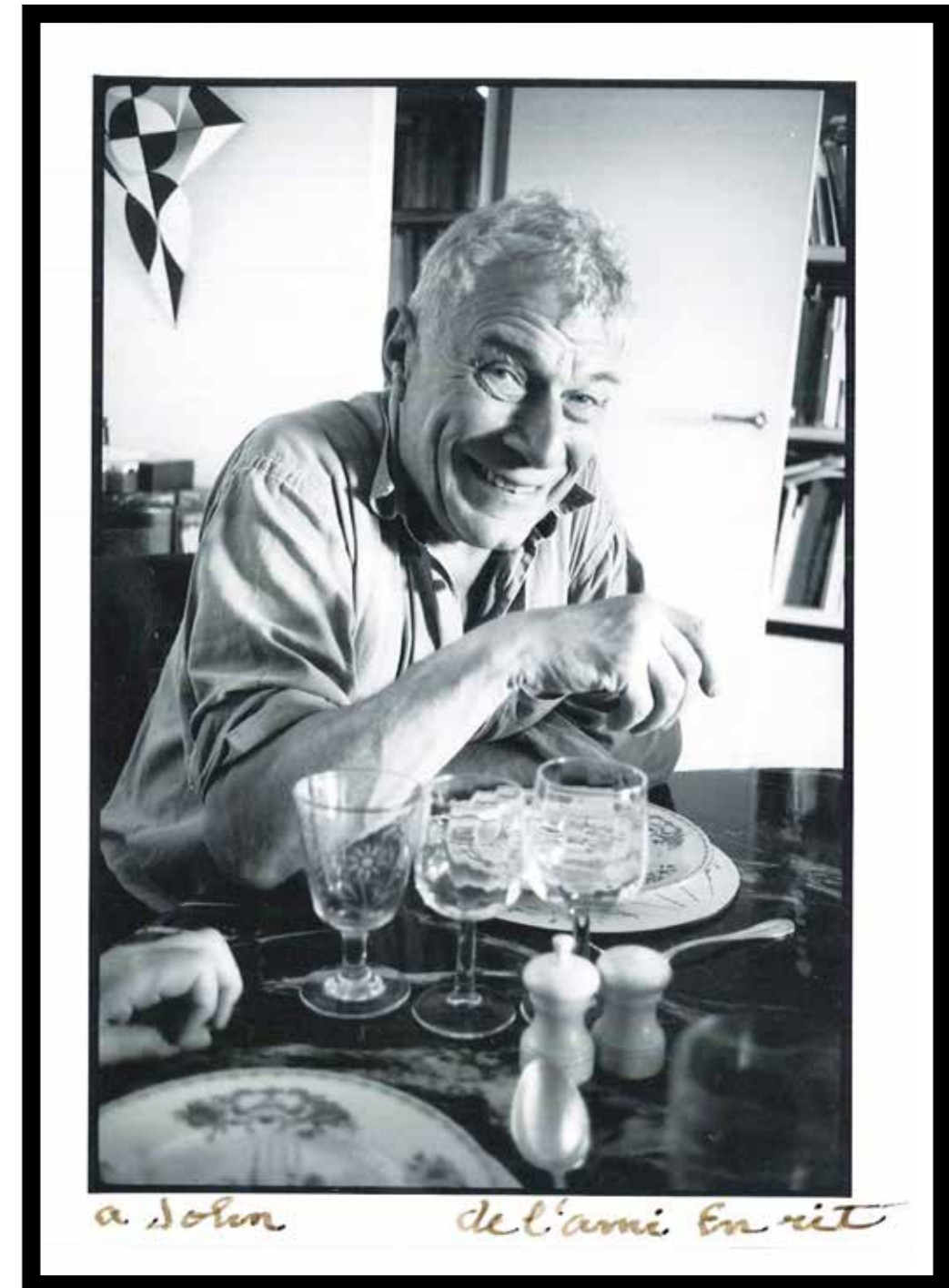
"Food uniting People - #With Refugees"

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10/3, 16:00

Πρόσφυγες μαγειρεύουν για όλους μας
στο ΛΙΜΑΝΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(μπροστά από το Μουσείο Κινηματογράφου)

Διοργάνωση: Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες
Σε συνεργασία: Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης

Φωτογραφία-πορτρέτο του Τζον Μπέρτζερ από τον φίλο του Ανρί Καρτιέ Μπρεσόν. Ο μεγάλος φωτογράφος αποτυπώνει με τον μοναδικό του τρόπο το χαρακτηριστικό χαμόγελο του Μπέρτζερ και του αφιερώνει ιδιοχειρώς την φωτογραφία. Δεν είναι μια απλή αφιέρωση όμως, αλλά ένα υπέροχο λογοπαίγνιο: «Στον Τζον από ένα φίλο» γράφει ο Μπρεσόν. Και στο τέλος προσθέτει την φράση «En rit», έναν «ανορθόγραφο νεολογισμό» βγαλμένο από το ρήμα rire (γελάω), το οποίο προφέρεται «Αν Ρι» και είναι βέβαια ομόηχο του ονόματος Ανρί.

Το αφιέρωμα στον Τζον Μπέρτζερ περιλαμβάνει δύο ντοκιμαντέρ και την έκθεση «Ένας ριζοσπάστης ουμανιστής» που παρουσιάζεται στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης στην Α' Προβλήτα του Λιμανιού.

ΜΙΑ ΑΝΟΙΧΤΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ

30 Βιτρίνες του κέντρου της Θεσσαλονίκης ντύνονται φεστιβαλικά

/ Γράφει η ομάδα xyzzy

Η πολλαπλότητα των κινηματογραφικών αφηγήσεων παίρνει τη μορφή της πτύκωσης και στολίζει το κέντρο της φεστιβαλικής Θεσσαλονίκης. Το κίτρινο, το μαύρο και το γκρι, η χρωματική παλέτα του 19ου Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης, την συνοδεύουν. Τριάντα βιτρίνες του κέντρου «μοντάρονται» και υποδέχονται τους θεατές του Φεστιβάλ, καλώντας τους σε ανοιχτή συνομιλία για το θέμα, το κάθε θέμα, πριν φτάσουν στις σκοτεινές αίθουσές του. Η ιδέα και η υλοποίηση του εγχειρήματος αποδίδεται στην δημιουργική κολεκτίβα νεαρών αρχιτεκτόνων και καλλιτεχνών, που τιτλοφορείται ως xyzzy. Το xyzzy ξεκίνησε ως μία μετασυντακτική μεταβλητή, σε κάποιον υπολογιστή. Σήμερα, συνεχίζει μάλλον ως μια κοινότητα μέσα στην αβεβαιότητα της εποχής, ενσωματώνοντας την τελευταία στις πρακτικές του προσεγγίσεις. Ενδιαφέρεται για την απρόβλεπτη συμπεριφορά, για τη δημιουργία δικτύων και την διεπιστημονικότητα στην άσκηση. Στην αναζήτηση της ταυτότητάς του, ικανοποιείται όταν υπάρχει συλλογική σκέψη, σχεδιασμός μέσα από την πράξη και παιγνιώδη λογική. Η δράση του υλοποιείται κυρίως στην βάση του, στην οδό Γκαρμπολά, αλλά και μέσα στην πόλη.

Partner of the greatest **cultural** events

Pour l'amour
du documentaire

TV5MONDE

Jeunes talents, grands destins
le 16 mars à 16h44 sur TV5MONDE

**THE
CARAVAN**

BED&BREAKFAST

1 Rebelou Str. Thessaloniki Greece
+30 2313062780
www.thecaravan.gr

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Τους βλέπετε παντού. Στο Ολύμπιον, στο Λιμάνι. Στο Μουσείο Κινηματογράφου, στην αίθουσα Τύπου. Στις αίθουσες, στα γραφεία, στο box. Στην Αγορά. Θα τους δείτε να τρέχουν με πράγματα στα χέρια, τα μεταφέρουν για το πρόγραμμα, την παραγωγή, τις δημόσιες σχέσεις. Το χαμόγελο, δε φεύγει ποτέ. Οι εθελοντές του 19ου Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ, 300 στον αριθμό, είναι παντού. Με τα χαρακτηριστικά τους t-shirts ή και χωρίς αυτά, είναι το αγαπημένο κομμάτι του φεστιβάλ. Είναι εδώ γιατί αγαπούν το σινεμά, πάνω απ' όλα αγαπούν να προσφέρουν. Δεν υπάρχει κάτι πιο γενναιόδωρο απ' αυτό. Κι αν δε φτάνει, εμείς τους λέμε ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ!

Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

SOHO SQUARE

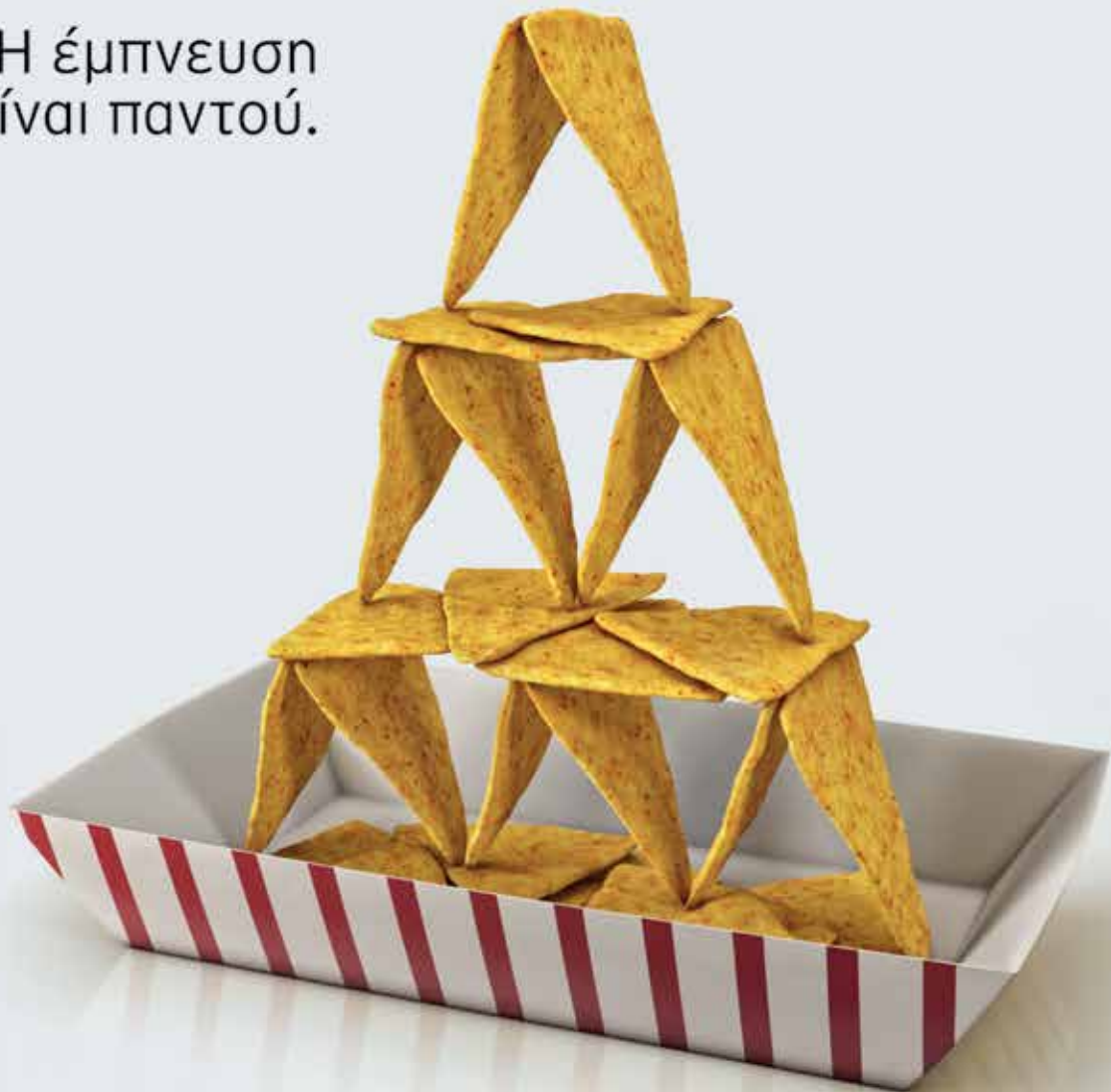
IT'S ABOUT TASTE

fischerbeergreece

Απολαύστε υπεύθυνα

Η έμπνευση
είναι παντού.

COSMOTV

cosmotetv.gr

**ΜΕΓΑΛΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΟΤΕ

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ